

Võru kunstmurukattega jalgpalliväljak avamispäeval. Foto: Marianne Mett

Võru linn tunnustab oma parimaid

22. veebruari õhtul Eesti Vabariigi 101. aastapäevale pühendatud pidulikust vastuvõtust - kontsertaktusel kultuurimajas Kannel tunnustavad Võru linnapea Anti Allas ja linnavolikogu esimees Ülo Tulik linna silmapaistvamaid inimesi, asutusi ja organisatsioone.

Rahvaküsitluse tulemusena pälvis tiitli „Võro liina tego 2018“ Lauluisa

kooli kõrvale rajatud kunstmurukattega jalgpalliväljak. Peale selle tunnustatakse veel tosinat erineva valdkonna silmapaistvat esindajat või esindajaid.

Läinud aasta sporditegelane on kohaliku jalgpalli ja jalgpalliväljaku ehituse eestvedaja Jaanus Vislapuu, aasta tegijad Võru skatepargiga tihedalt seotud Verner Teder, Tanel Tolsting ja Arthur Eliste, aasta

ettevõtja Meelis Raam, aasta heategija Mirjam Uibo, aasta toetaja Valio Eesti AS ning aasta noor Triin Hordo. Aasta eriauhinna hea koostööpartnerluse eest saab Kerli Tallo.

Linnapea vapimärgid saavad staažikas muuseumitöötaja Aimi Hollo ja muusikaõpetaja Silja Otsar.

Ulis Guth

Loe ka lk 8 ja 9.

Võro liina tego 2018 hääletuse tulemused

Hääletusest võttis osa 309 inimest.

1. Kunstmurukattega jalgpalliväljak - **119** häält
 2. Kesklinna kooli rekonstrueerimine - **88** häält
 3. Luha ja Jüri tn ringristmik - **37** häält
 4. II Võro Lastefestival - **34** häält
 5. Magaziini kaupluse uus hoone - **19** häält
 6. National Geographic Kollane aken Tamula kaldal - **4** häält
- Muu - **8** häält

Aasta 2018 tegijad – Tanel Tolsting, Verner Teder, Artur Eliste

Võru skatepargi tekke üks „peasüüdlastest“ - Tanel Tolsting. Foto: Marianne Mett

Läinud aasta tõestas, et tunamullu valminud skateparki on Võru linna vägagi vaja, kuna noored on selle kiirelt omaks võtnud ning linn tänu skatepargile tunnust juurde saanud.

2017. aastal valiti Võru skatepark riigi parimaks kommunaalrajatiseks, konkursil „Eesti kaunis kodu 2018“ pälvis see aga parima tervisespordirajatise eriautasu. Pole siis ime, et meie skateparki on uudistamas käidud mitmelt poolt Eestist.

Eduloo taga on paljuski

Võru noored ise, kellest kolme soovib linn eraldi tänada. Tanel Tolsting, Verner Teder ja Artur Eliste – nad on skatepargi kujunemisel oma nõu ja jõuga vägagi abiks olnud.

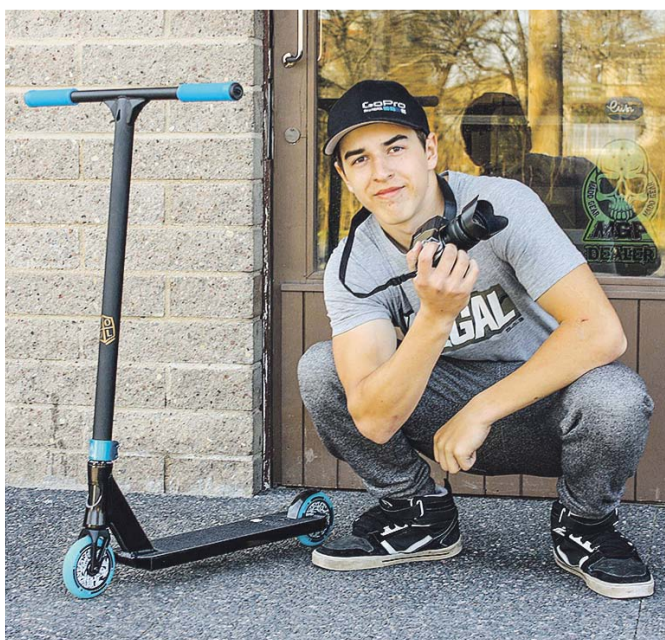
Inspireeriv ja loominguilisusest pakatav Tanel Tolsting on olnud kire ja pühendumusega asja juures skatepargi idee tekkimisest saadik, tõeliselt muhe, olemuselt vaikne ja pühendunud Verner Teder aga Tanelile suureks abiks skatepargi ettevalmistamisel, rajamisel

ja ürituste läbiviimisel. Eriiselt suured tänud kuuluvad Vernerile Võru Rulamängude korraldamise eest, mis töid siia Eesti ja Läti parimad rulasõitjad.

Kohusetundliku, rõõmsameelse ja ettevõtliku Artur Eliste südameasjaks on tõukerattakultuuri arendamine Võru linnas ja maakonnas. Ta õpetab noori vastutustundlikult tõukerattaga sõitma ning oli heaks nõuandjaks Võru Noortekeskusele tõukerattaürituse „VÕRU JAM“ korraldamisel.

Verner Teder kodupargis „rulavägesid“ juhatamas.

Tõukerattakultuuri arendaja Artur Eliste.

Võro liina tego 2018 – kunstmurukattega jalgpalliväljaku avamine ja aasta 2018 sporditegelane – Jaanus Vislapuu

Mullu 15. augustil avas Võru FC Helios Kreuzwaldi kooli kõrvale täismõõtmetes kunstmuruväljaku, esimese omataolise Võrumaal. Täius meie jalgpallurite kauaegne unistus, mis annab võimalused nii kvaliteetseteks treeninguteks kui ka rahvusvaheliste võistluste korraldamiseks. Sügisel hankis klubi platsi kõrvale ka kolm soojakut/riietusruumi. Juba tänavu on plaanis alustada ka väljaku kõrvale tribüüni ehitamist.

Alates väljaku valmimisest on noorte huvi selle kasutamise vastu olnud väga suur ja palli mängitakse hiliste õhtutundideni. Tööpäeviti kella 8-st 15-ni on väljak kooli kasutuses. Õhtuti ja nädalavahetustel kasutab väljakut klubi ning vabal ajal on see avatud tasuta kõigile linna lastele.

Klubi treeningutele on väljak andnud uut kvaliteeti ja harrastajate arv on taas tõusuteel. Täna on uuel platsil lisaks treeningutele peetud juba ka mitukümmend noortemeeskondade ja dubli mängu.

Võru jalgpallielu eestvedaja Jaanus Vislapuu klubi kontorihindade keskel. Foto: Ulis Guth

Kunstmuruväljak läks maksma ligi 515 000 eurot, millest 160 000 eurot andis Võru linn ja 100 000 eurot Eesti Jalgpalli Liit (hinnad ei sisalda käibemaksu), ülejäänud on Võru FC Heliose oma panus.

Linnavalitsus tunnustas Võru FC Heliose tarmukat tegevjuhti Jaanus Vislapuud läinud suvel aunimetusega „Visla hing 1“. Nüüd lisandub sellele veelgi kaalukam - aasta sporditegelase tiitel.

JUHTKIRI

Kuidas 101-le järgneb veel parem 102

Mõne päeva pärast täitub meie oma armsal Eesti riigil 101 aastat. Iseseisva riigina oleme esialgu eksisteerinud pisut vähem kui poole sellest ajast, kuid seda enam võime rõõmu tunda, et elame täna vabas riigis ning määrame ise oma olevikku ja tulevikku. Elame riigis, kus inimestele on tagatud kõik inimõigused ja -vabadused ning kus võib vabalt riiki ja poliitikut kiruda, ilma et sellest midagi paha sünniks. Enne, kui kedagi kiruma hakata, on siiski mõistlik kaaluda, kas kirumise objekt ikka kõigis maailmas, Eesti riigi ja kirurja hädades süüdi on. Kui saatus ja Jumala poolt antu kõrvale jätta, siis on ikka väga palju meie enda kättes.

Nüüd, kus oleme terve aasta arvukate üritustega tähistanud oma riigi sajandat aastapäeva ja lastele selgitanud omariikluse tähtsust, on aeg ausalt ja senisest julgemalt sõnastada meie järgmised eesmärgid - millist Eestit me tahame näha 10, 20 jne aasta pärast ja kuidas me plaanime seda saavutada. Sama tuleb teha igal omavalitsusel, sealhulgas ka Võru linnal. Minu arvates liigume helgema tuleviku poole vaid siis, kui hakkame rohkem üksteisega rääkima ja oma seisukohti tutvustama, ilma et kukuksime üksteist süüdistama. Otsustajad erinevatel tasanditel peaksid olema oma rahvaga dialoogis pidevalt, mitte ainult mõni kuu enne valimisi. Me ei tohi minetada julgust rääkida asjadest nii nagu need on, sest muidu paneme probleemile vale diagnoosi ja siis polegi võimalik sellele õiget lahendust välja pakkuda.

Olen linnapeana töötades sageli kohanud linnaelanike suhtumist kõigisse probleemidesse linnapildis kui linnavalitsuse tegemata tööesse. Ka siis, kui tegemist on hoopis kellegi teise kohustuse, saamatuse või kuritahtlikkusega. Probleeme tuleb muidugi lahendada, kuid ainult riigis ja omavalitsuses kõiki lahendusi näha on väär. Usun, et peame rohkem vaatama tagasi sellele, kuidas pidid elama meie vanemad ja vanavanemad ning mille või kelle peale nemad lootsid. Maailma parandamine algab meil kõigil iseendast ja inimese enda vastutuse osa ei tohiks alahinnata. Vastasel juhul liigume populistlikul ummikteel. Peame looma ühiskonna, kus iga inimene saaks oma võimeid maksimaalselt arendada ja ühiskonnal on eelkõige vastutus selleks sobiva keskkonna loomise eest

Täna, meie riigi 101. aastapäeval võiksime küsida endalt, mida kingime oma kallimast kallimale – vabale Eestile. Usun, et parim kingitus oleks, kui me kõik võtaksime kasvõi hetke ja esitaksime endale küsimuse: „Mida mina Eesti riigi ja meie kogukonna jaoks saan ära teha?“ Ja kui igaüks meist leiab kasvõi kõige pisema idee ning selle ellu viib, siis saame

enam kui miljonist väikest heateost kokku midagi väga suurt ja ilusat. See oleks parim kink meie riigile! Sealjuures ei maksa unustada, et Eesti riik – see oleme ju meie ise!

Elagu vaba Eesti!
Head Eesti Vabariigi aastapäeva teile kõigile!

Anti Allas,
linnapea

EESTI VABARIIGI AASTAPÄEV

Sada aastat hiljem – soomusrong sõidab jälle!

Vabadussõja võidu kaks peamist sümbolit on koolipoistest õppursõdurid ja soomusrongid. Õppursõdurid on ajalukku kirjutatud Albert Kivikas romaaniga „Nimed marmortahvil“, mille alusel valmis aastal 2002 ka samanimeline film. Soomusrongidest, nende tähtsast rollist sõja võitmisel ja nendega seotud lugudest on aga oluliselt vähem räägitud. Eesti sõjamuuseum – kindral Laidoneri muuseum otsustaski selle vea parandada Eesti Vabariigi 100. aastapäeva tähistamise raames.

Soomusrong on lahingutegevuseks kohandatud või spetsiaalselt ehitatud soomustatud rong, mis koosneb vedurist, suurtükide ja kuulipildujatega relvastatud platvormidest ja abivagunitest. Eestil ei olnud Vabadussõjas selleks spetsiaalselt ehitatud soomusronge. Soomusrongideks ehitati ümber tavalised kaubavagunid ja platvormid. Eestil oli Vabadussõjas kuus laia- ja viis kitsarööpmelist soomusrongi.

Soomusrongide ehitamine sai alguse juhusest. Tallinna Kaitseliidu patrull avastas Kopli kaubajaamas mõned topeltseinte ja liivaga soomustatud vagunid ja kaks suurtükivagunit ümber ehitatud kaubavagunit, mille otsestesse oli paigutatud kaks 76 mm vene M1902 suurtükki. Et olukord rindel oli tõsine, asuti kohe soomusrongi komplekteerima. Seda juhtis Kaitseliidu ülem

Soomusrongi nr. 7 nimega „Wabadus“ saabumine Elvasse. Foto: Eesti sõjamuuseum – kindral Laidoneri muuseum

• SOOMUSRONGI „WABADUS“ rändnäituse pidulik avasündmus toimub 2. märtsil kell 11:00 Võru raudteejaamas. Tasuta giidituurid terve päev. Taustaks mängib puhkpilliorkester ja sooja annab rammus sõdurisupp.

Tule koos perega!

Soomusrong „Wabadus“ on Võrus külastajatele avatud 1.-10. märtsini kella 11-18. Tasuta giidituurid (ca 45 min) algavad igal täistunnil.

Sajanditaguste sündmuste mälestamiseks on Eesti sõjamuuseum – kindral Laidoneri muuseum koostöös riigikantselei EV100 programmiga ning AS-idega Eesti Raudtee ja Operail ehitatud laiarööpmelise soomusrongi nr. 7 nimega „Wabadus“ ning sisustanud selle Vabadussõda ja soomusronge tutvustava enneolematu näitusega.

Johan Pitka, sest vagunid olid leidnud kaitseliitlased. Ükski Eesti ohvitser või sõdur polnud varem soomusrongil teeninud, seega mõeldi vagunite järjestus, soomustamine ja lahingutaktika välja sõjategevuse käigus. Esimeseks soomuseks olid kahekordsed seinad, mille vahe oli täidetud liivaga. Õige pea aga polnud sellest soomusest peale kahekordsete seinte midagi järel. Soomusrongi koosseisu kuulusid suurtüki-, kuulipilduja-, dessant- ja abivagunid ning auruedur.

Kui esimesed soomusrongid olid pigem improviatsiooni tulemus, siis pärast Valga vabastamist 1919. aasta veebruaris sai alguse uus etapp Eesti soomusrongide ajaloos. Valga suur ja moodne raudteetehas sai laiarööpmeliste soomusrongide peamiseks tugipunktiks. Tehas ei olnud saanud eelnenud sõjategevuse, revolutsioonide ja okupatsioonide keerises oluliselt kahjustada. Samuti olid sealsed töölisel usinasti peitnud tööriistu ja

muid vahendeid ning takistanud enamlastel tehase sisustuse kaasavõtmist. Sarnaseid seiku oli veel. Näiteks peideti Tartus õöl vastu 14. jaanuari raudteejaamas kasutusel olnud manöövervedur kõikide silme all olevasse sõnnikuhunnikusse, kust enamlased seda aga otsida ei osanud. Tänu sellele ei suutnud punased Tartust piisava kiirusega oma varustust ära viia ja see langes Eesti vägede saagiks.

Soomusrongide „töö“ ei lõppenud aga veebruaris 1919. Sama aasta kevadel alustas punavägi uut pealetungi Võru ja Valga suunas ning jõudis kohati neist linnadest mõne kilomeetri kaugusele. Soomusrongid ja soomusautod koos jalaväepataljonidega (Kuperjanovi partisanide pataljon ja Kalevlaste malev) liideti Soomusrongide divisjoniks, mida hakkas juhtima kapten Anton Irv, pärast tema langemist aprillis aga kapten Karl Parts. Aprilli keskel oli Lõunarindel Liivi lahest kuni Pihkva järveni kokku 20 000 meest, 44 suurtüki, 4 laia- ja 4 kitsarööpmelist soomusrongi. Punaarmee poolel seisis vastas umbes 30 000 meest. 1919. aasta kevad oli Vabadussõja kõige kriitilisem periood, kuid Eesti sõjavägi suutis kaks kuud kestnud Punaarmee pealetungi siiski tõrjuda.

Anu Viltrop,
Eesti sõjamuuseumi –
kindral Laidoneri
muuseumi projektijuht

ARENDUSTEGEVUS

Võru keskväljaku ehituse käigust (8. osa)

Võru keskväljaku ehituse käigus on talvekuudel jätkatud tegevusi, mida ilmaolud vähegi võimaldavad.

Põhitegevusena on jätkunud linna-

mööbli tarnimine, montaaž ja omale kohale paigaldamine. Alustatud on ka valgustite monteerimist.

Kui ilmaolud lubavad, siis jätkatakse esimesel võimalusel haljastuse

rajamist ning kivisillutise parandamist.

Raiko Palm,
linnamajanduse
osakonna juhataja

MÕTISKLUS

Elu kaotamine või hoidmine

„Kes iganes oma elu püüab hoida, kaotab selle, ja kes iganes selle kaotab, hoiab selle alles.“ Seda kummalise-na tunduvat elutarkust on korratud Piiblis mitmel korral ja erinevates kontekstides. Jumal ise oli see, kes oma elu andis, võites sellega inimestele uue elu ja taastatud paradiisi võimaluse. Selle teoga sai kinnitatud Jumala valitsuse süsteem, mille aluseks on alati olnud töötamine teiste hüvanguks ja teiste teenimine. Et sellesse süsteemi sobituda ja uue elu vääriks olla, tuleb igaühel õppida loobuma enesekesksest.

Kuigi oma elust ja elumugavustest kinni hoidmine on inimolemuse üks kõige põhilisemaid jooni, siis millegi saavutamiseks tuleb ennast ületada ning olla valmis ennast kulutama ja ohverdama. Ükski sport-

lane ei saa tugevaks, kui ta jõudu kokku hoiab ega tee midagi. Tervise hoidmiseks tuleb samuti ennast kulutada ja liigutada. Õpitud keel või pillimängu oskus ei kao sellega, kui seda kasutada, vaid hoopis rohkeneb. Isegi aia- ja põllutööd tehes viskame mulda kõige paremad terad, seemned või kartulid, mis oleksid alleshoidmiseks just sobivaimad. Ilma riskimata ja ilma valmisolekuta loobumiseks ei ole elu.

Vabariigi aastapäeva lähenedes mõtleme taas neile, kes olid valmis loobuma oma elust elu nimel: oma lähedaste nimel, oma rahva

nimel, oma riigi nimel. Eneseohverdust ei saa aga kuidagi taandada vaid militaarseks mõisteks. Teiste heaks elamine on tähtsam ja mõnigi kord keerukam kui teiste heaks suremine. Ometi on hea teada, et Jumalale ja ligimesele pühendatud elu on sügavamalt mõtestatud ja rahuldust pakkuvam kui endale hoitud elu.

Soovin kõigile varsti saavuvaks riigi aastapäevaks rohkelt lahkust ja üksiteisest hoolimist!

Hele Kulp,
Seitsmenda Päeva
Adventistide Koguduse
pastor

VÕRU LINNA LEHT

Toimetuse ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil: ulis.guth@voru.ee

Väljaandja: Võru Linnavalitsus

Jüri tn 11, 65620 Võru

Toimetaja: Ulis Guth

Tel: 512 0787

Teostaja: Arman Projekt OÜ

Tiraaž: 6850 eksemplari

Ajalehe järgmine number ilmub 21. märtsil.

SOTSIAALHOOLEKANNE

F. R. Kreutzwaldi tn punastest tellistest majja loodi Pargikodu

14. veebruaril avati Paju ja Kreutzwaldi tänava nurgal asuvas punastest tellistest majas (F. R. Kreutzwaldi tn 55) eluruumi tagamise teenuse maja, kus on praeguseks leidnud endale kodu kaheksa eakat linnakodanikku. Seega on üks Võru linna auväärne, 1896. aastal valminud maja saanud endale taaskord uue sisu ja hingamise.

Nimetatud hoone rajati omal ajal Võru piiritusevabriku tarbeks. Hiljem paiknesid hoones Võru Gaasianalüsaatorite Tehase ühiselamu ja juba taasloodud vabariigi ajal Maa-ameti Võru katastrbüroo.

2017. aasta lõpus pöördus Võru linnavalitsus Keskkonnaministeeriumi poole sooviga saada otsustuskorras tasuta võõrandamise teel Võru linnale aadressil F. R. Kreutzwaldi tn 55 paiknev Maa-ameti hoone eesmärgiga võtta see kasutusele sotsiaalhoolekandele ülesannete täitmiseks. 2018. aasta oktoobris otsustas Eesti riik Võru linna soovi täita, andes selle kohta välja peaministri allkirjastatud korralduse.

Uus nimi võeti kohe omaks

Mõtteid maja kasutusele võtmiseks oli mitmeid, kuid

ajurünnakute tulemusena jäi võitjaks plaan rajada hoonesse eluaseme tagamise teenuse eluruumid linnakodanikele, kes ise ei ole suutelised endale avatud üüriturult elupaika muretsema ning kes vajavad toimetulekuks suuremal või vähemal määral toetust ja abi.

Maja ristiisaks sai abilinnapea Sixten Sild, kelle pakutud nimi „Pargikodu“ leidis ühise heakskiidu ja ka kohe suupärase kasutamise.

Praegu on kasutuses Pargikodu hoone esimene korrus, kus asuvad kaheksa ühe inimese ja kaks kaheinimese eluruumi, ühiskasutuse köök, sanitaarruumid ja hooldustöötaja tööruum.

Hoone teine korrus on katusekorrus ja vajab elamis- kõlblikuks saamiseks suuremat investeeringut, kuid sinnagi on võimalik tulevikus ehitada eluruumid vähemalt 12 inimesele.

Maa-amet on olnud hooliv peremees ning tänu sellele olid I korruse bürooruumid heas seisus. Siiski oli vaja mõnd ruumi remontida, mõnd ümber ehitada ja maja sisustada, milleks linnavalitsus eraldas ligi 20 000 eurot.

Vajalikud ümberehitused

1896. aastal valminud maja...

algasid möödunud aasta detsembris ja paljude inimeste ühise jõupingutusega saime elanikud Pargikodusse kolida jaanuari lõpus.

Pargikodus on saavutatud rahulik ja mõnus elurütm

Esimesed elanikud kolisime sisse Nõõrimaa tugikodusse, kus vabanes seeläbi mitu eluaseme tagamise teenuse elamispiinda, mis annab omakorda võimaluse uusi hädasolijaid aidata.

Aasta algusest alustas Pargikodus tööd hooldustöötajana endine staažikas

Nõõrimaa tugikodu koduteenuse vanemtöötaja Ülle Lehtna, kes kolis koos oma pikaaegsete hoolealustega uude eluhoonesse. Esimesed nädalad on möödunud sisseelamise tähe all, kuid nüüdseks on elu Pargikodus saavutanud rahuliku ja mõnusa rütmi.

Pargikodu sündi on andnud oma panuse väga paljud inimesed Võru linnavalitsusest ja väljaspoolt seda. 14. veebruari avatud uste päevale olid kutsutud kõik tublid abilised ja koostööpartnerid.

...on saanud taaskord uue sisu ja hingamise. Fotod: Ulis Guth

Eriliselt täname 10 vabatahtlikku pikaajalist töötut Ilvese Koolituskeskuse OÜ tööhajutuse teenuselt, kes Ainika Suleva ja Maarika Ilvese eestvõtmisel panustasid Pargikodu korda saamiseks kaks väga vajalikku ja tihedat tööpäeva. Nende inimeste abi oli meie jaoks vajalik ja väga väärtuslik!

Linnapea Anti Allas pidas meeololuka avamiskõne ja lõikas läbi sümbolse lindi. Pargikodu sildilt katte eemaldamise au andsime linnavalitsuse ehitusspetsialistile Kalmer Vislapuule ja

töömees Toomas Kliimanni. Kõik Pargikodu avatud uste päeva külalised said teha ringkäigu majas ning hiljem tordi ja kohvitassi juures jagada esmaseid muljeid.

Usume, et Pargikodu maja avamisega on Võru linna sotsiaalhoolekandes astunud edasiviiv samm ja tehtud reaalne tegu, millele viidates on võimalik edaspidi taotleda projektidest rahalist tuge, et ehitada välja ka II korruse eluruumid.

Eve Ilisson,

sotsiaaltöösakonna juhataja

HEATEGEVUS

Saagu Parem laienes polikliinikuhoone keldrikorrusele

1. märtsist on Võrumaa keskuse Saagu Parem (Jüri 19a, Võru) kasutada polikliinikuhoone keldrikorruse parempoolne tiib ning väike poepind esimesel korrusel - kokku 366 m². Mis on laienemise taga ja missuguseid perspektiive see heategevus ettevõtmise vahendama loodud keskusele pakub? Sellest ja paljustki muust alljärgnevalt. Võru Linna Lehe küsimustele vastab Saagu Parem MTÜ juhataja liige Piret Haljend.

Saagu Parem MTÜ EE771010220231942228

Seni toimetaste mitu korda väiksemal pinnal. Kuidas uues olukorras toime tulete?

Võtsime julguse ja laienesime. Oleme isemajandav MTÜ - oma kulud rendipinnale ja muud tegevusega kaasnevad kulud peame saama kaetud toetuspoest tuludest. Toetuspoed saab oma kauba annetajatelt. Tegelikult on see täpselt sama põhimõte, mis Uuskasutuskeskusel ja ka Humanal. Erineme neist vaid selle poolest, et oleme omad: Võrus loodud ja tegutseme siin. Ehk siis meile on ülioluline kõigi võrukate toetus - nii annetuste kui ka nende annetajate ning ostjate oma. Kõik te olete ühtmoodi heategijad.

Kui ausalt numbritest rääkida, siis vajame iga päev vähemalt sadat inimest, kes teeksid meie toetuspoes vähemalt ühe eurose ostu. Anname vabatahtlikega parima, et meie toetuspoed oleks meeldiv sisse astuda ning sooritada mõni ost. Oleme poodi leidnud müügiks ka erinevat käsitööd: meie poes on Aafrika naiste punutud Mondo korvid, Puka naiste erilised šenillaibakesed, Täpiliselt Toa ihusõbralikud trikootaazriided, on veel sokke, pitsilisi kandesotte, nukke, mis peidavad seeliku all panipaika, Meie laibakesi igas mõõdus ja veel pal-

ju muud. Kõigil toodetel on oma lugu ja põhjus olla selles poes. Meie kuulus sendimüük jätkub aga peagi keskuse ruumides.

Miks vahetasite nime?

Saagu Valgus on laenatud nimi Siiri Sisaskilt ning alguseks oli väga hea, et saime kasutada juba Raplas toimivat süsteemi. Kuid nimi tekitas ka piisavalt palju segadust. Saagu Valgust seostati tihti kirikuga, segadust tekitas ka MTÜ nimi Hoiame Valgust. Kui eelmise aasta esimesel poolel arendasime ideid, mida võiks keskuses teha, milliseid teenuseid ja loenguid, õpitubasid pakkuda, kuidas arendada heategevus- või taaskasutus- ja isegi tervise edendamise suunda, siis aasta teisel poolel otsisime uut nime, uut brändi.

10. novembril avalikustasime uue nime: Saagu Parem. Nime leidmisel oli abiks, õigemini ristiemaks Võrumaalt pärit imagoloog Inga Raitar. Tema märkas, et kasutame keskuses nime esimest poolt ehk Saagu, Saagukas ja et kogu meie tegevus on suunatud millegi

paremaks tegemisele või paremaks saamisele. Isegi kui mõne tegevuse juures on ebameeldivaid juhtumisi, valusaid kogemusi, siis lõppkokkuvõttes halvem ei saa, ikka saab sammu edasi ja paremaks. Laulja Ott Lepland andis aga tõsise vihje, et kui olete keskuse nime vahetanud, siis võiks ka MTÜ nimeks olla Saagu Parem. Jaanuaris jõudsime teha ka vastavad muudatused äriregistris ning nüüd on kõik ametlik - MTÜ Saagu Parem ning aadressiks Jüri 19a, Võru.

Miks peaksin tulema keskusesse Saagu Parem?

Kui leiad, et mõni, kasvõi üks meie keskuse põhiväärtustest sobib kokku sinu põhimõtetega, siis on meil koos millest rääkida ja on põhjust koos tegutseda. Need väärtused on: olla vaba ja avatud, soov leida oma anne ja ennast arendada, hinnata koostööd, vabatahtlikku tööd ja panustamist, väärtustada taaskasutust ja keskkonnasäästlikkust, toetada heategevust ning oma tervist edendada. Saagu Parema missiooniks on edendada vabatahtlikku tööd, heategevust ja luua keskkond võrgustike ja üksikisikute vaheliseks suhtlemiseks ning koostööks. Selleks oleme sisustanud ruumid, korraldame kampaaniaid, sündmusi, loenguid tervisest, keskkonna säästmisest, taaskasutusest ning aja ja inimese väärtustamisest.

Mida teile tuua võib?

Me võtame kõik vastu, sest ei oska öelda ei. Ja nii oleme püstitanud, kui tuuakse musti, katkiseid ja, mis kõige hullem, paha lõhnaga asju. Kahjuks läheb olmeprügikasti umbes pool annetest. See tundub uskumatu, aga kui ei usu, tule vabatahtlikuks ning sõnu polegi vaja. Meie suurim mure on iganädalane suur kogus

olmeprügi, sest me ei saa seda mitte kuhugi tasuta ära anda. Natuke mustad riided meid enam ei häiri, sest meil on nüüd pesumasin, kuigi kuludele tuleb vaid lisa juurde.

Kuidas saab keskusesse appi tulla?

Pakume inimestele tegevust, panustamist meie keskuses vabatahtlikuna ning tegevuse käigus selgub täpsemalt ka tema ja ta pere vajadus esemete ja riiete järele. Lisaks saab abi-vajaja seda, mida ta tegelikult rohkem vajab - tuge, mõistmist, lohutust, ärkamist, uut algust, ettevõtlikkust. Vastus korduma kippuvale küsimusele on, et kui te tunnete hirmu, et teie annetatud asjad jõuavad meie vahendusel vale inimeseni, siis on pigem õige kasutada teisi samalaadse tegevusega organisatsioone. Meie tagame vaid selle, et asjad jõuavad taaskasutust ning keskkonnasäästlikkust hindavate inimesteni. Teie annetus toob meile lihtsalt järgmise heategija, järgmise annetaja, kelle rahalise annetusega saame toetada hoopiski mõne tegevuse või asja ostu, mida meil pole laost varnast võtta.

Vajame väga vabatahtlikke, kes oleksid nõus olema poes müüjad ning keskuses „valvurid“. Vastutasuks on meil vautšerite süsteem ehk siis kogutud vabatahtlike töötundide eest on võimalik osa võtta soodsamalt keskuses toimuvatest õpitubadest, osaleda lastereisidel (Vudila, Vembu-Tembumaa, Lottemaa, jõulureis, teatri- ja kinokülastused). Kui on vaba hetk, siis tule lihtsalt kohale ning saame tuttavaks. Koduleht on loomisel ning seni saab infot meie tegemistest Facebookist: Saagu Parem.

1. märtsist on keskus avatud argipäevadel kell 10-15, loodame kunagi, et kella 20ni väljaga. Toetuspoed on avatud tööpäevadel kell 9-15.

LINNAVALITSUSE JA LINNAVOLIKOGU TEATED

Võru Linnavalitsuse istungitel

Volituse andmine AS-ile Võru Vesi riigihangete korraldamiseks

AS-i Võru Vesi volitati läbi viima riigihankeid Võru linnas Röpina maantee 2. etapi rekonstrueerimistööde teostaja ja omanikujärelevalve teenuse osutaja leidmiseks.

Riigihanke tulemuse kinnitamine

Riigihankel „Röpina maantee rekonstrueerimise 1. etapp“ tunnistati edukaks osahingu Teearu Grupp pakkumus maksumusega 674 905 eurot (ei sisalda käibemaksu). Ehitustööde käigus rekonstrueeritakse Röpina maantee Vilja ja Pikka tänava ristmikust (kaasa arvatud) kuni linna piirini.

Puuetega inimeste organisatsioonidele tegevustoetuse andmine

Kinnitati Võru linna 2019. aasta eelarvest eraldatavad toetused puuetega inimeste organisatsioonidele. Kokku eraldatakse 21 588 eurot.

Sotsiaaltöölase tegevustoetuse andmine

Kinnitati Võru linna 2019. aasta eel-

arvest antavad sotsiaaltöölased tegevustoetused ühingutele ja organisatsioonidele. Kokku eraldatakse 52 644 eurot.

Võru linna 2019. aasta eelarvest kultuuri-, spordi- ja noorsootöölaste toetuste andmine

Kinnitati Võru linna eelarvest antavad kultuuri-, spordi- ja noorsootöölased teotused 2019. aastaks. MTÜ-de tegevustoetusteks antakse kokku 57 920 eurot, ürituste toetusteks 54 370 eurot ning noorsootöö ja huvitegevuse toetusteks 108 510 eurot.

Toetuse andmine

Võru linna eelarvest eraldatakse sihtasutusele Võrumaa Arenduskeskus 2019. aastaks Võru Turismiinfokeskuse tegevuse toetuseks 5550 eurot.

Komisjoni moodustamine

Moodustati alatine „Võru Linnavalitsuse elukohajärgse munitspaalkooli määramise komisjon“. Kinnitati komisjoni koosseis: abilinnapea Sixten Sild, haridusnõunik Anita Kikas, kultuurinõunik Inge Tolga.

Aadresside määramine

Kubja tee 16 maaüksuse aadressiks määrati Kubja tee 16 / Kubja põik 1 ning sellel asuvale hoonele määrati unikaaladress. Röpina mnt 15 maaüksuse aadressiks määrati Röpina mnt 15 / 15a ning sellel asuvatele hoonele määrati unikaaladressid.

Isikliku kasutusõiguse seadmine

Anti nõusolek isikliku kasutusõiguse seadmiseks aktsiaseltsi OG ELEKTRA kasuks kinnistule Niidu tänav T1. Määrati isikliku kasutusõiguse ala ning tingimused.

Projekteerimistingimuste andmiseks avatud menetluse algatamine

Algatati Kalmuse tn 15 kinnistule kaksik-

elamu püstitamiseks projekteerimistingimuste andmiseks avatud menetlus.

Ehituslubade väljastamine

Väljastati ehituslood: tee ümberehitamiseks asukohaga Röpina maantee T1, Röpina maantee T2, kauplusehoone ehitamiseks asukohaga Niidu tn 8, sõidutee ehitamiseks asukohaga Lille tänav T1, Jüri tänav, Niidu tänav T1, kaugküttetorustiku ehitamiseks asukohaga Lille tänav T1, Niidu tn 8, kanalisatsioonitorustiku ehitamiseks asukohaga Lille tänav T1, Niidu tn 8, sademeveetorustiku ehitamiseks asukohaga Lille tänav T1, Niidu tänav T1, Niidu tänav T2, Jüri tänav, Niidu tn 8, tänavavalgustuse ehitamiseks Niidu tänav, kalastusplatvormi paigaldamiseks asukohaga Juudi park ning üksik-elamu ehitamiseks asukohaga Vesikioja tn 1a.

Maakasutuse sihtotstarbe muutmine

F. R. Kreutzvaldi tn 59c maakasutuse sihtotstarbeks määrati 100% elamumaa.

Võru Linnavolikogu istung 6. veebruaril

Kubija tervise- ja rekreatsioonikeskuse arendamine

Linnavalitsusele anti luba osaleda Kultuuriministeriumi poolt väljakuulutatud taotlusvoorus „Regionaalsete tervise- ja rekreatsioonikeskuste toetamine“ projektiga „Kubija tervise- ja rekreatsioonikeskuse arendamine“. Projekti kestvus on kuni 48 kuud (2019–2022), abikõlblikud kulud kokku kuni 240 000 eurot ja Võru linna abikõlblik omaosalus projektis kuni 120 000 eurot.

Projektiga soovitakse täiendada Kubija tervise- ja rekreatsioonikeskuse taristut, parandada selle kvaliteeti ning mitmekesistada vabas õhus liikumisharustusega tegelemise võimalusi Võru maakonnas. Eesmärgiks on rajada kunstlume tootmiseks vajalik taristu (sh projekteerimine ja veevõtukoht Kubija järve kaldal) ning osta lumetootmiskahur ja rajamasin.

Määruste muutmine

Tunnistati kehtetuks linnavolikogu 11. detsembri 2013 määruse nr 24 „Projektides osalemise kord“ projektide algatamist reguleerinud § 2 ja muudeti linnavolikogu 11. mai 2016 määruse nr 21 „Võru linna sõpruslinnadega koostöö edendamiseks toetuse andmise kord“ § 5 lg 1 sõnastust. Uue sõnastusega välditakse dokumentide dubleerimist ja halduskoormust.

Detailplaneeringu koostamise algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine

Algatati Tartu tn 7, Tartu tn 9 ja Koreli park P1 kinnistute ja lähiala detailplaneeringu koostamine, mille eesmärk on muuta maa-ala sihtotstarvet, määrata ehitusõigus ning teede, parkimise ja tehovõrkude paigutus. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on tervisekeskuse ehitamine. Planeeritava maa-ala suurus on

umbes 3,1 ha. Kinnitati detailplaneeringu lähteseisukohad ning otsustati mitte algatada keskkonnamõju strateegilist hindamist.

Rahvakohtunikandidaatide valimine

Tartu Maakohtu rahvakohtunikandidaatideks valiti Merle Koik, Silvi Luts, Marelle Mölder, Malle Kelt, Triinu Org, Kairit Piirisaar ja Carmen Kivi.

Võru linna valimiskomisjoni moodustamine

Moodustati Võru linna viieliikmeline valimiskomisjon. Ametikohajärgselt on valimiskomisjoni esimeheks linnasekretär, valimiskomisjoni liikmeteks nimetati Anneli Nelk, Maire Agar, Liisi Kondratjeva ja Tauno Asi. Valimiskomisjoni asendusliikmeteks nimetati Rain Raitar ja Maie Palsi.

Jaoskonnakomisjonide moodustamine

Moodustati Riigikogu valimisteks neli

jaoskonnakomisjoni ning nimetati liikmed järgmiselt:

Valimisjaoskond nr 1: jaoskonnakomisjoni esimees Kaare Lill, jaoskonnakomisjoni liikmed Margus Külm, Anneli Mölder, Maarja Pöder, Ülle Heistonen, Ruti Loid ja Külliki Mattus, asendusliikmed Monika Irvet ja Triinu Kärbla.

Valimisjaoskond nr 2: jaoskonnakomisjoni esimees Heiki Kelp, jaoskonnakomisjoni liikmed Malle Haller, Marika Vaher, Kaie Kilgast, Maiu Vellak, Lembit Hõbelaid, Signe Rõõmus, Milja Heljula ja Kati Taaber, asendusliikmed Renate Saarts ja Peeter Harend.

Valimisjaoskond nr 3: jaoskonnakomisjoni esimees Kaider Vardja, jaoskonnakomisjoni liikmed Aivar Halapuu, Inga Bitter, Maia Anderson, Maia Tapupere, Piret Viil ja Maret Jürgenstein, asendusliikmed Ene Moppel ja Kati Pintmann.

Valimisjaoskond nr 4: jaoskonnakomisjoni esimees Kaie Tammik, jaoskonnakomisjoni liikmed Tiina Kala, Heli Pugast, Inge Viim-salu, Edda Jaagu, Anu Palover ja Merilyn Veskimäe, asendusliikmed Kaja Harak ja Hilvi Vuks.

ANALÜÜS

Valmis AS-i Võru Vesi jätkusuutlikkuse uuring

Keskkonnalahenduste OÜ koostas eelmise aasta teisel poolel AS-ile Võru Vesi jätkusuutlikkuse uuringu, mille eesmärk oli anda hinnang vee-ettevõtte poolt osutatava ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni (ÜVK) teenuste jätkusuutlikkusele haldusreformijärgsetes oludes ja regionaliseerumisele suunatud vee-majanduse tingimustes. Analüüsi eelduseks oli, et ÜVK teenused oleksid jätkusuutlikud, kui on täidetud järgmised aspektid: finantsiline – hind katab kvaliteetse ÜVK teenuste osutamise kulud ning sotsiaalne – vesi on ÜVK tegevuspiirkondades kõigile kättesaadav ja taskukohane ning kulud on õiglaselt jaotunud. Töö hõlmas olemasole-

va olukorra analüüsi, AS-i Võru Vesi finantsmajandusliku jätkusuutlikkuse prognoosi tulevikus, võimalike arengustrateegiade hinnangut ning nende finantsmajandusliku jätkusuutlikkuse prognoosi tulevikus, võttes arvesse veeteenuse kulukust tarbijale ja sotsiaalset taluvust. Alternatiivsete arengustrateegiade valikul analüüsiti olemasolevaid ja potentsiaalseid tegevuspiirkondi, lähtudes haldusreformi tulemusel liitunud kohalikest omavalitsustest (KOV) Võru maakonnas ning Põlva maakonnas Kanepi vallas. Alternatiivide analüüsi käigus võrreldi erinevaid piirkondi ning anti hinnang vaadeldavate üksuste suhtelisele tõhususele ja mastaabi-

efektiivsusele, analüüsiti ÜVK teenuste taskukohasust erinevates piirkondades ja teenusetariifide kujunemist võrrelduna reaalse tegevuskuludega. Uuringuga tehti finantsmajandusanalüüs ja ÜVK teenuste hinna prognoos järgnevat 40 aastaks. Koostamisel võeti arvesse

vajalike asendusinvesteeringute mahtusid, riigibi potentsiaalset mahtu või selle lakkamist, rahvastiku prognoosi jms, arvestades sealjuures ka kulutõhususe tõusuga läbi mastaabisäästude ning tegevuste tehniliselt efektiivsemaks muutmiseiga liituvates piirkondades.

Rahavoogude analüüsi tulemused näitasid, et kui kõik järgnevad asendusinvesteeringud viidaks ellu omavahenditest ilma omavalitsuste ja riigi panuseta, siis:

- kõikides analüüsitud piirkondades, k.a AS-i Võru Vesi olemasolevates teeninduspiirkondades tõuseks ÜVK teenuste hind hiljemalt 25 aasta pärast üle kokkulepitud taskukohasuse piiri (5,43 EUR/m³ + km);

- enamikul vee-ettevõtetele tõuseks vaadeldava perioodi lõpuks ÜVK teenuste hind eraldi tegutsedes oluliselt rohkem (kuni ca 18 eur/m³ + km). Kui AS Võru Vesi laieneks ülemaakondlikuks vee-ettevõtteks oleks hind perioodi lõpus 36 aasta pärast ca 7 eur/m³ + km).

- esimese 12 aasta tulemused sõltuvad oluliselt ÜVK arendamise kavast ette nähtud tegevustest. Piirkondades, kus on hiljuti suur osa süsteemi rekonstrueeritud ning lähiajal ei ole suuri investeeringuid ette nähtud, ei tõuse veeteenuse hind ka nii märgatavalt kui piirkondades, kus kõik süsteemid on amortiseerunud ja vajavad lähitulevikus olulises mahus väljavahetamist. Kokkuvõtteks võib

öelda, et AS-i Võru Vesi laienemine osadesse või kõikidesse analüüsitud ÜVV tegevuspiirkondadesse ei tekitaks olulist muutust vee-ettevõtja poolt pakutava vee hinna kujunemisel, kuid laienemine aitaks hoida tariifi liituvates piirkondades oluliselt madalamana kui eraldi tegutsedes jätkates. AS-i Võru Vesi liitumisel väiksemate vee-ettevõtetega suureneksid müügiomadused, kuid samas tegevuskulud ei kasvaks märkimisväärselt. Seega on liitumine oluline ka AS-ile Võru Vesi.

Uuringu terviktekstiga saab tutvuda AS-i Võru Vesi kodulehel www.voruvesi.ee.

Juri Gotmans,
AS-i Võru Vesi
juhatuse liige

RIIGIKOGU VALIMISED

Valimistel on igal häälel jõud

Veebruari lõpus ja märtsi alguses valime uue Riigikogu koosseisu. Suuri muudatusi valija jaoks seekord ei ole – valimisperiod on ikka kümme päeva, hääletada saab nii jaoskonnas kui ka juba kümnendat korda elektrooniliselt. Kuid mõnele olulisele punktile tahan siiski tähelepanu juhtida.

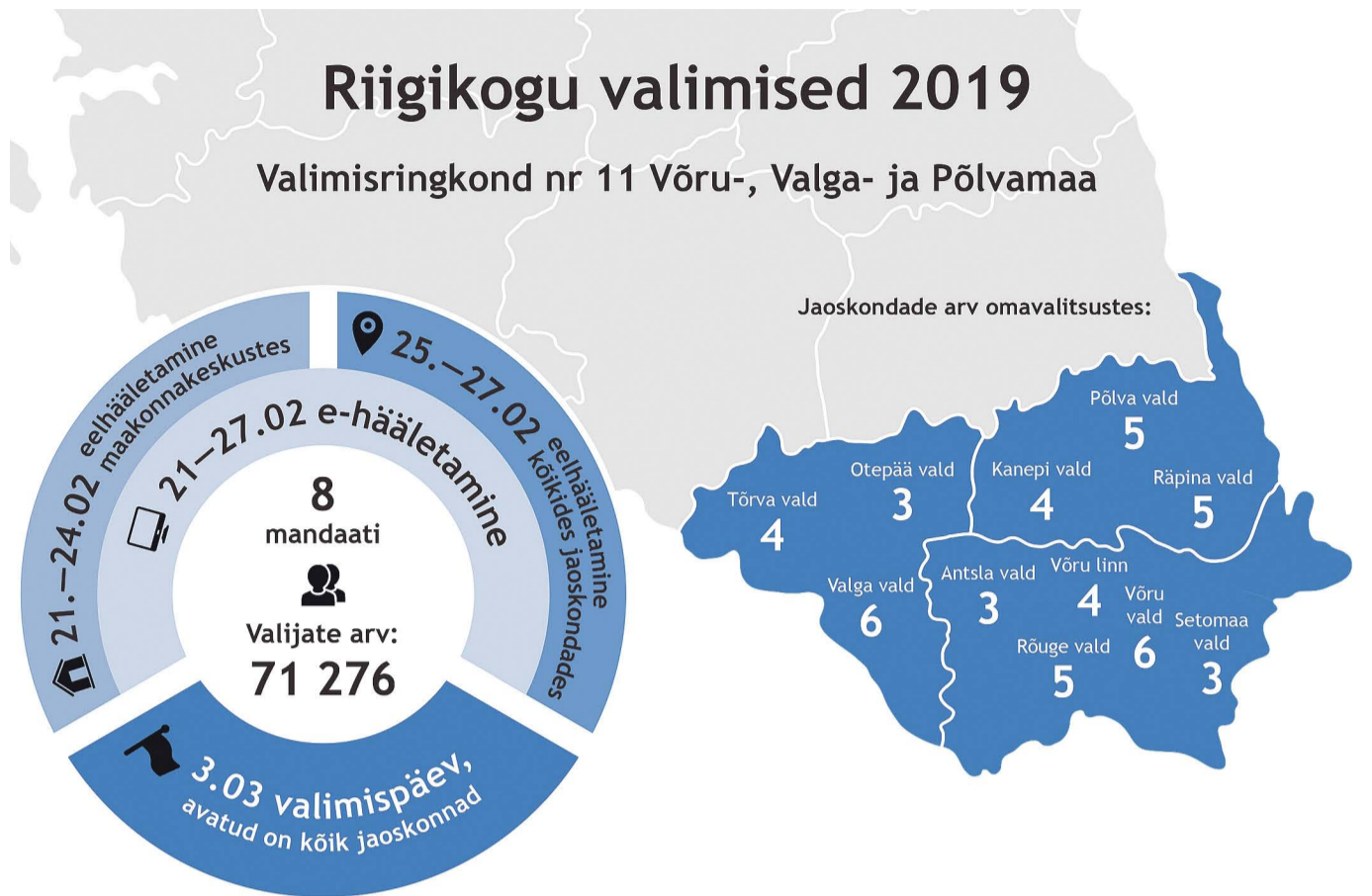

Valimisjaoskondi on tänavu vähem kui 2017. aasta kohalikel valimistel (vastavalt 557 ja 451), mistõttu tasub varakult välja selgitada, kus täpsemalt teie kodujaoskond asub. Vajadusel tuleb appi kaardirakendus, mille leiab aadressilt valimised.rahvastikuregister.ee. Neljal esimesel eelhääletamise päeval, 21.-24. veebruarini paikneb enamik jaoskondi maakonnakeskuste kaubamajades ja teistes populaarsetes paikades. See-aga, kui valik on langetatud, on vormistamine mugav ja lihtne. Samuti oleme julgustanud kohalikke omavalitsusi tegema mobiilseid valimisjaoskondi – ehk et 25.-27. veebruarini, kui kõik jaoskonnad on avatud, toimuks hääletamine ühel päeval näiteks valla ühe küla kultuurimajas, teisel päeval aga teise küla raamatukogus.

Riigikogu valimistel on 12 ringkonda, valija saab hääletada vaid kandidaadi poolt, kes on üles seatud tema ringkonnas. Ring-

konnad määratakse rahvastikuregistris oleva aadressi alusel 1. veebruari seisuga. Kui elukohaandmetega tekib probleeme, on nende kordategemine lihtne – uue aadressi saab vormistada paari minutiga eesti.ee veebilehel, samuti võib pöörduda kohaliku omavalitsusse nii isiklikult, posti kui e-posti teel.

Korraldajatena on meie jaoks tähtis, et valimiste läbiviimine oleks sujuv ning seda ei mõjutaks kõrvalised tegurid. Erinevate riikide kogemusele toetudes, kus valimisi on püütud mõjutada sotsiaalmeedias levivate valeuudiste ja kandidaatide meiliserveritesse sissemurdmisega, oleme selgitanud küberturvalisuse tähtsust. Soovime ennetada ja varakult märgata, kui levib valeinfo või muu valimiste läbiviimist takistav teave. Teeme koostööd erakondade ja kandidaatidega, et ka nemad suhtuksid tõsiselt oma seadmete, veebilehte

Lisainfo: valimised.ee
kaart.rahvastikuregister.ee

de ja meiliaadresside turvalisse käsitemisse. Üldse on „koostöö“ märksõna, millega annab palju ära teha – meiega koos aitavad valimisi läbi viia oma valdkonna asjatundlikud asutused, kes on abiks nii jõu kui ka nõuga.

Riigikogu valimiste eelhääletamine ja elektrooniline hääletamine algab 21. veebruaril. E-hääletamine algab neljapäeval, 21.

veebruaril kell 9 ja kestab ööpäevaringselt kuni kolmapäeva, 27. veebruari kella 18-ni. Hääletada saab aadressil www.valimised.ee. Tuletan meelde, et valija peab veenduma, et tema arvuti on korras ning ID-kaardi ja koodide andmine teiste inimeste kätte ei ole lubatud. Elektroonilist häälet on võimalik eelhääletamise ajal muuta, sel juhul jääb kehtima hilisem

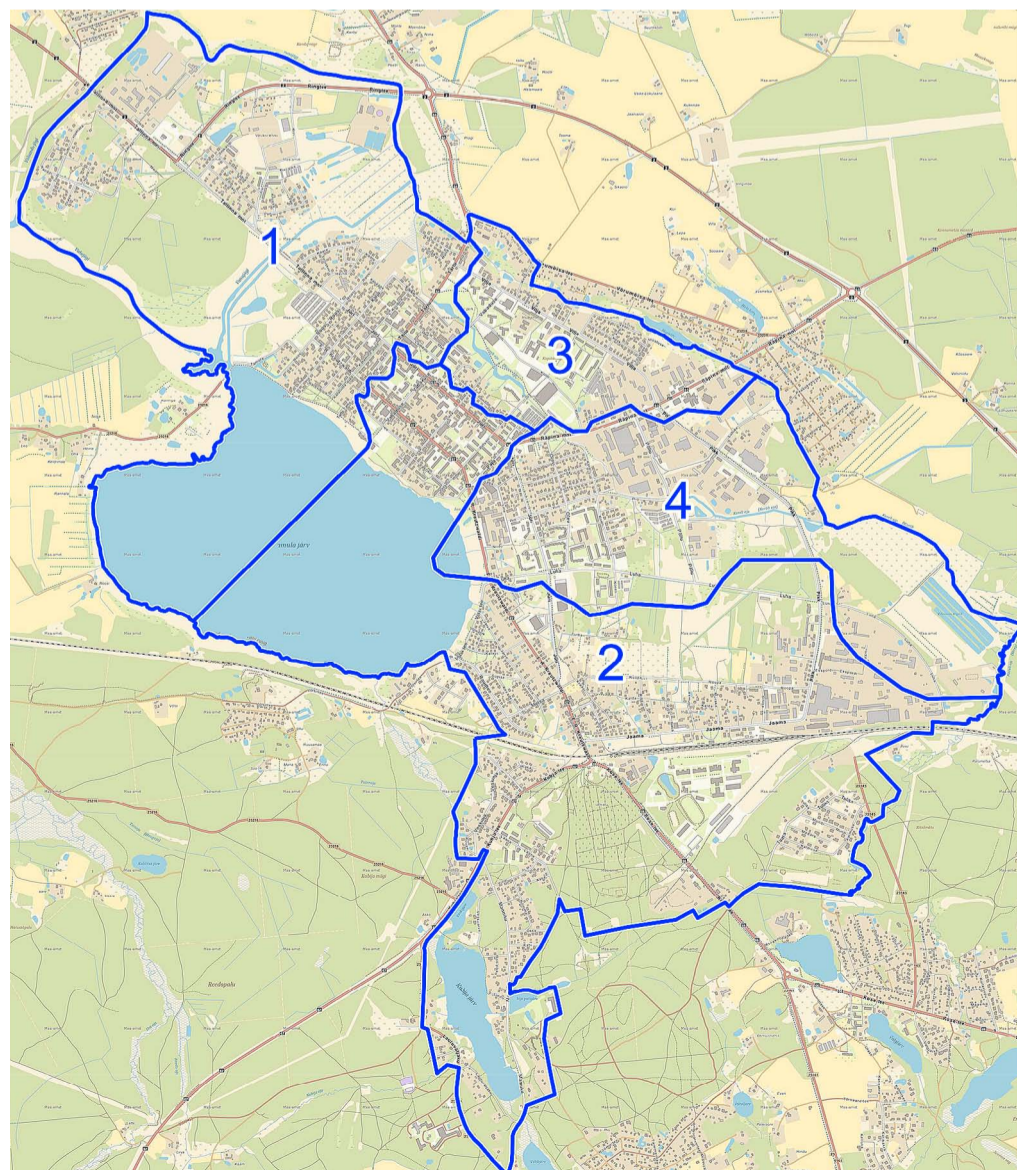
hääletamine. Kui valija soovib ikkagi hääletada pabersedeliga, siis elektrooniline hääletamine kustutatakse. Valimispäeval oma e-häälet enam muuta ei saa. Nelja päeva jooksul, 21.-24. veebruarini saab olenemata elukohast hääletada maakonnakeskustes. 25.-27. veebruarini on avatud kõik 451 jaoskonda, samuti on igas kohalikus omavalitsuses avatud vähemalt

üks jaoskond, kus saab hääletada väljaspool elukohta. Valimispäeval, 3. märtsil on kõik jaoskonnad avatud kella 9 – 20, siis saab hääletada vaid oma elukohajärgses jaoskonnas.

Riigikogu valimised on aeg, millal saab oma hääle kuuldavaks teha. Valimistel on igal häälel jõud!

Priit Vinkel,
riigi valimisteestuse juht

Võru linna valimisjaoskondade asetus.

Võru linna valimisjaoskondade asetus.

Valimisjaoskondade moodustamine

Võru linnavalitsuse 12.12.2018 määrus nr 13

Määrus kehtestatakse „Euroopa Parlamendi valimise seadus“ § 13 lg 2, „Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seadus“ § 22 lg 2, „Rahvahääletuse seadus“ § 17 lg 2 ja „Riigikogu valimise seadus“ § 19 lg 2 alusel.

§ 1. Valimisjaoskondade arv ja piirid

Võru linnas moodustatakse neli valimisjaoskonda, mille piirid esitatakse määruse lisas.

§ 2. Valimisjaoskondade numeratsioon ja hääletamisruumide asukohad

Valimisjaoskondade numeratsioon ja hääletamisruumide asukohad on järgmised:

- 1) valimisjaoskond nr 1 - Vabaduse tn 12, Võru linn, Võru maakond;
- 2) valimisjaoskond nr 2 - Liiva tn 13, Võru linn, Võru maakond;
- 3) valimisjaoskond nr 3 - Kooli tn 7, Võru linn, Võru maakond;

- Võru maakonnas on maakonnakeskuses paiknevaks Riigikogu valimistel 21.-24. veebruaril 2019. aastal eelhääletamist korraldavaks valimisjaoskonnaks määratud Võru linna valimisjaoskond nr 2, Liiva tn 13, Võru.
- Võru linnas toimuvad 2019. aastal valimised neljas jaoskonnas, sest valimisjaoskonnaga nr 2 liideti endine valimisjaoskond nr 5. Nüüd asub Võru Kultuurimajas Kannel ainult üks valimisjaoskond - valimisjaoskond nr 2, kus hääletavad ka Soo, Kubja ja Taara piirkonna valijad.
- Valimisjaoskonna piiridega saab lähemalt tutvuda: <https://www.riigiteataja.ee/akt/418122018003> (vaata lisa)

4) valimisjaoskond nr 4 - Olevi tn 29, Võru linn, Võru maakond.

§ 3. Eelhääletamine väljaspool elukohajärgset valimisjaoskonda

Väljaspool elukohajärgset valimisjaoskonda korraldab eelhääletamist valimisjaoskond nr 2.

§ 4. Valimisjaoskond Võru linna täpsusega rahvastikuregistris registreeritud valijatele

Valijad, kelle elukoha andmed on rahvastiku-

registrisse kantud Võru linna täpsusega, saavad hääletada valimisjaoskonnas nr 2.

§ 5. Määruse kehtetuks tunnistamine

Võru Linnavalitsuse 27. juuli 2017 aasta määrus nr 3 „Valimisjaoskondade moodustamine“ tunnistatakse kehtetuks (RT IV, 01.08.2017, 5).

Anti Allas,
linnaeape
Ülle Müürsepp,
linnasekretär

TASUB TEADA

Infoks lapsevanemale, kelle laps läheb sügisel esimesse klassi

1. märts on taotluste esitamise tähtaeg selle aasta sügisel esimesse klassi mineva lapse elukohajärgse munitsipaalkooli määramiseks.

Koolikohustuslik on laps, kes saab hiljemalt 1. oktoobriks seitsmeaastaseks. 1. septembril alustavad kooliteed lapsed, kes on sündinud ajavahemikus 1. oktoober 2011 kuni 30. september 2012. Kõigile rahvastikuregistri andmetel Võru linnas elavatele lastele on tagatud koolikoht ühes munitsipaalkoolis – Võru Kesklinna Koolis või Võru Kreutzwaldi Koolis.

Tulenevalt Võru Linnavalitsuse 24. septembri 2015 määrusest nr 7 „Elukohajärgse munitsipaalkooli määramise tingimused ja kord“ esitab esimesse klassi

Esimene koolipäev Võru Kesklinna Koolis. Foto: Tõnis Anton

õppima asuva lapse seaduslik esindaja linnavalitsusele õppima asumise aasta 1.

märtsiks vormikohase taotluse sooviga määrata lapsele kool. Taotlused vaatab läbi

ning elukohajärgse kooli määramise nimekirjad koostab linnavalitsuse moo-

dustatud komisjon. Võimaluse korral lähtutakse vanema soovist lapse kooli määramisel.

Kui ühte kooli on soovijaid rohkem, kui koolis on kohti, lähtutakse lapse elukoha kaugusest soovitud koolist. Seejuures määratakse esmajärjekorras elukohajärgne kool lastele, kelle enda ja vähemalt ühe lapsevanema elukoha aadressiks on rahvastikuregistri andmetel olnud viimase aasta jooksul katkematult Võru linn. Nende hulgast eelistatakse lapsi, kelle sama pere teised lapsed õpivad või kelle vähemalt üks lapsevanem töötab samas koolis.

Õigeaegselt taotluse esitamata jätnud lapsevanemate laste jaoks on elukohajärgseks kooliks kool, kus on vabu kohti. Nimekirjad ava-

likustatakse koolide kaupa Võru linna veebilehel hiljemalt 1. aprillil ning vanemaid teavitatakse taotluses toodud kontaktidel. Pärast nimekirjade avalikustamist teeb lapsevanem taotluse konkreetse kooli ning esitab nõutud dokumendid. Kui 31. maiks ei ole vanem kooli taotlust teinud, loetakse õpilaskoht vabaks.

Kui vanem soovib kooli panna koolikohustuslikust east nooremat last, peab lapse koolivalmidust hindama lasteade või kooliväline nõustamismeeskond. Soovist laps varem kooli panna, tuleb linnavalitsust teavitada hiljemalt 1. maiks. Kui seda ei ole tehtud, saab 6-aastane laps kooli astuda vabade kohtade olemasolu korral.

Anita Kikas,
haridusnõunik

Alaalse töötamise toetuse taotlemisest

Lugupeetud ettevõtte esindaja! Soovime teid teavitada alaalse töötamise toetuse taotlemise võimalusest.

Tööandjad, kes pakuvad tööd 13–16-aastastele noortele, saavad Eesti Töötukassalt taotleda alaalse töötamise toetust, mille eesmärk on suurendada alaaliste töötamise võimalusi ning soodustada nende tööharjumuse ja -kogemuse saamist.

Alaalse töötamise toetus on perioodiliselt makstav toetus ja seda

makstakse kalendriaasta esimeses kvartalis eelmise kalendriaasta eest. Seega tuleb 2018. aasta eest alaalse töötamise toetuse saamiseks taotlus esitada Eesti Töötukassale hiljemalt 31.03.2019.

Alaalse töötamise toetuse taotlemise tingimustega on võimalik tutvuda Eesti Töötukassa kodulehel.

Alaalse töötamise toetus on riigibi, mille kohta leiab rohkem infot rahandusministeeriumi kodulehelt. Alaalse töötamise toetust kaasrahastatakse Euroopa Liidu Euroopa Sotsiaalfondist tervise- ja tööministri 4.12.2014 käskkirja nr 222 „Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“ alusel.

Täname, kui olete taotluse juba esitanud!

Eesti Töötukassa

Avatud uste nädal töö- ja tegevuskeskuses Mosaik

11. - 15. märtsini kella 9.00 – 16.00 on avatud uste nädal töö- ja tegevuskeskuses Mosaik Võrus Jüri tn 27. Oodatud on kõik huvilised, kes vajavad mitmekülgset teavet erihooldekandeteenuste ja kaitstud töö võimaluste kohta. Nädala

jooksul jagavad infot ja tutvustavad töötubasid Mosaigi tegevusjuhendajad ja teenusesaajad. Lisaks jagavad vajalikku infot Töötukassa, Sotsiaalkindlustusameti ning Politsei- ja Piirivalveameti esindajad. Täpsemat ajakava vaa-

ta kodulehelt www.ehtk.ee või Facebooki lehelt www.facebook.com/Töö-ja-tegevuskeskus-Mosaik või küsi telefonil 5305 1067.

Mosaigi töötubades valminud käsitöö on vaatamiseks ja ostmiseks välja pandud I korrusel ja Mo-

saiigi Facebooki lehelt www.facebook.com/Töö-ja-tegevuskeskus-Mosaik

Hele Plakso,

töö- ja tegevuskeskuse Mosaik koordinaator

Riina Sõber,

tegevusjuhendaja, käsitöö turundaja

KUTSE TUGIGRUPI KOHTUMISTELE 2019. AASTAL

Kui sul on kodus lähedane, kellel on mäluhäired ja muud dementsuse tunnused või on diagnoositud Alzheimeri tõbi, oled oodatud kohtumistele

töö- ja tegevuskeskuse Mosaik

Võrus Jüri tn 27 II korrusele (sissepääs Liiva tn poolsest uksest).

5.03, 7.05, 6.08, 8.10 ja 26.11 algusega kell 16.00

- Räägime dementsusest kui psüühika häirumise seisundist.
- Soovitusi jagavad vaimse tervise õed, psühholoog, sotsiaaltöötaja ja teised eksperdid.
- Vahetame mõtteid, kuidas dementsusega inimest suunata ja aidata.

Rohkem informatsiooni telefonil 515 6103

LÕUNA-EESTI ERIHOOLDUSTEENUSTE KESKUS

KOOLITUS ALUSTAVALE ETTEVÕTJALE

Koolitus annab vajalikud baasteadmised potentsiaalsetele, alustavatele ja vastalustanud ettevõtjatele ning loob oskused oma ettevõttega alustamiseks ja ettevõtlusega tegelemiseks.

Koolituse peamised käsitletavat teemad on alljärgnevad:

- Strateegiline planeerimine väikeettevõttes: mina kui ettevõtja, äriidee ning äriidee arendamine.
- Turundus ja müük: turundusstrateegia ning turundus- ja müügiplaan.
- Finantsjuhtimise alused.
- Juhtimine: juhi roll ja enesejuhtimine, meeskond ja partnerid.

Koolituse käigus koostab osaleja äriplaani ja tegevuskava, mis on aluseks edaspidisel tegutsemisel ettevõtjana.

Koolitused toimuvad Kubija hotell-loodusspaa seminariruumis Männiku 43a, Võru: 18. ja 19. märtsil, 2. ja 3. aprillil, 9. ja 10. aprillil ning 30. aprillil kell 10.00-17.15.

Osalemistasu 50 eurot, milles sisalduvad koolitusmaterjalid ja kohvipausid. Koolitusele kandideerimiseks tuleb esitada sooviavaldus, mille leiab www.vorumaa.ee või meie kontorist aadressil **Jüri 12, Võru**.

Täidetud ankeedi palume saata hiljemalt **8. märtsiks** aadressile eliis.ermel@vorumaa.ee või Jüri 12 Võru.

Lisainfo tel 521 7705

VÕRU GÜMNAASIUMI JA SA VÕRUMAA ARENDUSKESKUSE KOOSTÖÖS TOIMUB

16.03 **20.19**

VÕRU ÕPILASFIRMADE
KEVADLAAT

16. märtsil kell 12-16
Kagukeskuses

Laadal osaleb ligi 30 Võrumaa mini- ja õpilasfirmat. Lisaks külalised Põlvast, Valgast, Tartust, Tallinnast ja mujalt.

VÕRUMAA ARENDUSKESKUS VÕRU Gümnaasium kagu keskus

TUNNUSTUS

Mitmekülgne muusik, õpetaja ja dirigent Jaan Randvere klaveri taga. Foto: Marianne Mett

Kohaliku muusikaelu rõõmsameelne edendaja Silja Otsar. Foto: Võru Gümnaasium

Võru säras Eesti Kooriühingu aastaauhindade jagamisel

26. jaanuaril Estonia kontserdisaalis toimunud Eesti Kooriühingu suurejoonelisel galal kuulutati välja koori- ja puhkpillimuusika aastapreemiad. Võru kultuuritegijaid märgati mitmes kategoorias.

Aasta dirigent-muusikaõpetaja 2018 on **Silja Otsar** – Võru Gümnaasiumi, Võru Muusikakooli ja Parksepa Keskkooli muusikaõpetaja ning kohaliku muusikaelu edendaja. 2018. aastal oli ta võrukeelse laulupeo Uma Pido ja Võrumaa tantsupeo muusikaline juht. Tema suur teene on õpilaste pidev sidumine

muusikaüritustega. 2019. aasta üldlaulupeoks valmistub õpetaja Silja Otsar kaheksa kooriga. Silja Otsari esitas nominendiks Eesti Muusikaõpetajate Liit.

Aasta orkestridirigendiks 2018 tunnustati **Jaan Randvere** – Võru muusikakooli puhkpilliõpetaja, orkestrite dirigent ja kohaliku muusikaelu edendaja. 2018. aastal oli ta lisaks oma tavapärasele kohustustele ja kollektiivide juhendamisele ka võrukeelse laulupeo Uma Pido kahekümne laulu saateansambli ja orkestri seadete looja ning dirigent. Jaan Randve-

re esitas nominendiks Võro Seltis VKKE.

Aasta koostööpreemia nominent oli SA Võru Kannel kui arvukate kultuurisündmuste korraldaja ja partner. Võru Kandle esitas nominendiks Eesti Kooriühingu muusikanõukogu.

Preemia saajate hulgas leiab veel mitmeid võrukaid, kes tänaseks oma tegudega edukad mujal, kuid hinges siiski kodukohaga seotud. Aasta noor dirigent on Võru Kesklinna Kooli vilistlane Kuno Kerge. Aasta puhkpilliorkestrit, Nõmme

Muusikakooli Puhkpilliorkestrit, dirigeerivad Aigar Kostabi ja Mart Kivi. Aasta helilooja nominendiks oli esitatud samuti sünnilt võrukas Robert Jürjendal.

Eesti Kooriühing on keskliit, mis on katusorganisatsiooniks seitsmele koori- ja puhkpillimuusika alaliidule, koondades nii enda alla Eesti koorid, puhkpilliorkestrid, dirigendid ja muusikaõpetajad. Ühing esindab ligi 1500 koori ja orkestrit, kus osaleb enam kui 45 000 muusikut. Ühingusse kuulub üle 900 dirigendi.

Marianne Mett, avalike suhete spetsialist

PIIRIÜLESED PRAKTIKAD

Tantsuõpetaja Mari Venski tõi Kreeka treeninglaagrist noortele tippteadmisi

Möödunud aasta Võru parimate pedagoogide hulgas aasta noore õpetaja tiitli pälvinud JJ-Street Tantsukooli Võru peatreener Mari Venski sai preemiaks reisifirma kinkekaardi, kuid nutikalt kasutas ta auhinda mitte puhkamiseks, vaid noorte ja enda arendamiseks.

3. jaanuaril sõitis Mari Venski Kreekasse In10sivemastercamp koolitustele ning külastas ka kohalikke tantsukoole, õppides mitmeid päevi maailma tippude käe all. Laagris andsid koolitusi teiste hulgas Beyoncé'i ja Tyga tantsutantsija Kiira Harper, Nicki Minaj koreograaf Aliya Janell ning Beyoncé'i koreograaf Danielle Palonco.

Venski jaoks oli meeleolukaim hetk, mil ta osutus väljavalituks treeningul õpitud koreograafia filmimiseks koos Kiira Harperiga. "Ma arvan, et just see tunne, et minul, väike-

Mari Venski (keskel) oma ala tippude seltsis - vasakul Aryanda Venport ja paremal Aliya Janell.

sest linnast pärit tüdrukul, on tõesti võimalik jõuda suurele areenile, oli kõige erilisem," rääkis Venski.

Lisaks andis Harper Marile pärast esitlust väga positiivset tagasisidet. Mari Venski sõnul sai tema kui tantsija jaoks olulisimaks õppetunniks teha kõike südamega, olenemata tulemuseks on ka edukas karjäär ja tulemused.

Venski innustab noori suurelt unistama. "Võib kõlada naiivselt, aga unistused saavad teoks. Fakt on see, et kui õpid vaeva nägema, saad tulemuse vilju nautida," sõnas ta.

Võrus saab JJ-Street treenerite tantsutundidega liituda kogu märtsikuu jooksul. Treeningud toimuvad teisipäeviti ja neljapäeviti Võru kultuurimajas Kannel, kuhu on oodatud igas vanuses huvilised.

TRADITSIOON

Festival juubeldab

Juba peaaegu 25 aastat on Võru linn muutunud mitmekesiseks tantsupealinnaks, kus triibuseelikutes ja erkavärvilistes rahvarietes tantsijad vallutavad kõik võimalikud ja võimatud esinemispaid. Kus küll nende aastate jooksul pole tantsitud! Vähesellest, et ilmselt kogu Võru linn on rahvatantsijaid näha saanud, on lisaks sellele jõutud nii maakonna erinevatesse valdadesse kui seatud tantsusamme ka väljaspool Võrumaad.

Lisaks sellele, et festivali XXV juubeliaasta on müri- nal käima läinud, tähistame sellel aastal ka tänavatantsu XX juubelit. Kui esmakordselt sai pikas tantsurivis „Sabatantsuga“ üritatud rekordit püstitada, siis üha enam on liigutud sisulisema tantsuõppe suunas. Ühest tantsust on kasvanud välja justkui omaette tantsupidu, kus lisaks voortantsudele tantsitakse erinevaid aegade jooksul ülestähendatud tantsu. Võrdväärselt on hinnas kõik tantsud alates „Savikoja venelasest“ kuni „Papiljonipolkani“. Traditsiooniks on saanud, et alustame tantsuga, millega liigutakse tantsuplaatsile, ja pärast seda jätkatakse väga erinevate paaritantsudega. Seejuures pole oluline olnud, et kõik tantsud peaksid kindlasti kaasa tantsitama. Kes on tahtnud piirduda ühe või kahe kergema tantsuga, siis seda on saanud ka teha. Samas see, kes tunneb, et sellest jääb väheks, siis ka need tantsusõbrad on lahku-

nud õnnelikuna tantsu- põrandalt märja nahaga. Repertuaari oleme julgenud võtta isegi kontratantse, kus teinekord toimuvad paaride või viirgude vahetused, põimimised, kätlemised. Kui eelmisel aastal olid luubi all polkatantsud, siis sellel juubeliaastal pöörame erilist tähelepanu kontratantsudele. 2018. aastal tantsisime tänavatantsul 18 tantsu, siis ega selle aasta juubelipidugi vähemaga lepi. Oleme oma peo väärilised!

MTÜ Võru Folkloorifestival korraldas terve 2018. aasta vältel mitu tantsuüritust, kus õpetati ja õpiti 18 tantsu. Kõik, kes tahtsid vähegi need selgeks saada, seda ka said. Alates aprillis toimunud teatetantsust kuni

II Talvise tantsupäevani kajasid enamasti just meie enda Vana-Võrumaa pärimustantsude viisid, sekka ka teisi siit ja sealt Eestimaalt üleskirjutatud tantse. Nii tantsisime oma kallile Eestimaale sõltumata sellest, kas oli kevad, suvi või talv. Aasta jooksul toimunud tantsude õpitubasid ei suuda ühe käe sõrmedel üles lugeda. Just tantsude õpetamisele oleme hakanud tunduvalt rohkem tähelepanu pöörama, seda alates lasteaedadest ja lõpetades meie eakamate lustiliste tantsusõpradega, kellele meeldib liikuda ja elust rõõmu tunda.

Meie suvisel festivalil on oma koht leitud tantsu- orienteerumine, kus on võimalik kõikide tantsudega tuttavaks saada ja need omal jalal läbi tantsida. Lisaks sellele saavad meie festivali- külalised orienteerumise käigus tutvuda Võru linna vaatamisväärsustega ning tunda rõõmu koosolemise- st ja -liikumise- st. Juubelifesti- valil toimub teatetants, mis kannab nime „Kingitus festivalile“. Iga soovija saab valida ühe pärimustantsu, millega ta liigub ka paarilise- ga, seltskonnaga, tantsu- rühmaga umbes 100 m edasi, mille järel võtab tantsujärje üles järgmine tantsuseltskond. Valitud tants ongi kingitus meie pärimustantsu festivalile. Kasutada võib ka atribuutikat ja kindlasti ootavad omanäolisemaid seltskondi üllatused. Ootame osalema ka ettevõtteid, sõpruskondi, üksiküritajaid, koole jne. Selleks, et läbida see 100 meetrit tantsides, ei pea kuuluma mingisse tantsu- rühma. Kui tantsu valikul tekib probleeme, siis võib julgelt pöörduda tantsu- õpetajate poole, kes kindlasti oma soovistega saavad rõõmuga abiks olla. Kes vähegi tunneb, et tahab meie pärimustantsu festivalile kingituse teha, siis nüüd on selleks ainulaadne võimalus. Registreeruda saab meie festi- vali kodulehel: www.voru-folkloor.ee.

Koos juubeldamiseni!
Maire Udras,
Tänavatantsu
peakorraldaja ja Võru
Pärimustantsu festivali
programmitoimkonna liige

Hetk 2012. aasta tänavatantsust Võru linnas.

VLL

TUNNUSTUS

Sisustusmööbli valmistamine.
Foto: Ullis Guth

Aasta 2018 ettevõtte – Private Project OÜ

2000. aastal asutatud sisustusmööbli valmistamisega tegelev Võru ettevõtte Private Project OÜ on suutnud käivet pidevalt kasvata ja konkurentsist püsida ka siis, kui majanduses on valitsenud kehvemad ajad. Erimööblilahenduste pakkujana tegutsetakse peamiselt konkurentsivõimelisel Soome turul, kus on leitud oma nišš ja saavutatud vajalik usaldusväärsus. Välja on kujunenud kindel sisearhitektide võrk, mis klientide ja

tellimuslepinguteni jõudmist väga palju lihtsustab. Põhiline tellija on jõukam klient. Näiteks on võrulate valmistatud Helsingis asuva Stockmanni Akadeemilise raamatupoe ja Vantaa lennujaama poodide mööbel.

Paari viimase aastaga on osatüügu müügitulu kasvanud ligi kolmandiku võrra, küündides 1 miljoni euroni. Oma 22 töötajaga ollakse linnas arvestatav ja stabiilne töötaja.

Aasta 2018 kultuuritegelane – Jose Antonio Page Ramirez

Võru Muusikakoolis vaskpilliõpetaja ja puhkpilliorkestri dirigendina töötav, mullu juunist ka Võru linna puhkpilliorkestri dirigendikeppi hoidev Jose Antonio on kohalikele muusikasõpradele nagu taevane kingitus.

Kuna tema õpilased on leidnud puhkpillimängu peamiselt tänu erakordselt innustavale õpetajale, öhkavad heldinud lapsevanemad, kes oma laste muusikale pühendumist väga kõrgelt hindavad: „Me siiralt armastame Josed!“

Jose on hästi ära õppinud eesti keele ja räägib seda hispaanlasele omaselt temperamentselt toomasubaliku kiirusega. Lastele meeldib tema rõõmsameelsus ja optimism, millest meil, eestlastel, kipub tihti puudu olema. Õpilaste pidev tunnustamine ja heasüdamlik innustamine pilli harjutamisel on andnud häid tulemusi konkurssidel. Jose õpilased võtavad alati osa ka puhkpillifestiivalidest ja õppelaagritest.

Kui vaja, sõidab Jose haigestunud

Jose Antonio Page Ramirez puhkpilliorkestrit dirigeerimas. Foto: Tõnis Anton

õpilase juurde koju ja annab tunni seal. Sellise hooliva suhtumise tõttu on tal lapsevanematega väga lähedane side.

Pole siis ime, et Jose õpilaste kontserditel on saal lapsevanematest pungil.

Eri põlvkondade kohtumine Võru Kreutzwaldi Kooli eesvilistlaste kokkutulekul.
Foto: Ullis Guth

Aasta 2018 kultuuri- ja haridusasutus – Võru Kreutzwaldi Kool

2015. aastal loodud Võru Kreutzwaldi Kool on kokkuleppeliselt hariduse järjepidevuse kandja Võru linnas, kuna aastakümnete jooksul koolielus toimunud muutuste tulemusena on just sellest saanud mitme endise kooli järeltulija.

Sestap oli igati loogiline, et mullu 20. oktoobril toimus Laulisa kooli eestvedamisel Võru koolide kokkutulek, kuhu kutsuti linna kõikide koolide vilistlased. Kokkutuleku ettevalmistamisse haarati kogu koolipere ning tulemuseks oli meeleolukas päev, millest sai osa rohkem kui tuhat vilistlast.

Käesoleval õppeaastal õpib Kreutzwaldi koolis 675 last, õpetajaid ja töötajaid on kokku 92. Koolis on loodud väga head õpitingimused. Suurt tähelepanu pööratakse vaimse ja füüsilise keskkonna ning sisekliima kujundamisele, muuhulgas korraldatakse aine- ja karjäärpäevi.

Kooli õppekava soosib mitmekülgset projektitööd. Suurt tähelepanu on nõudnud HEV-õpilaste kaasamine.

Mullu saavutasid Laulisa kooli õpilased üleriigilistel võistlustel rea kõrgeid kohti. Kooli südameasjaks on Fr. R. Kreutzwaldi elu ja loomingut tutvustamine.

Aasta 2018 ettevõtja – Meelis Raam

Meelis Raam on 1994. aastal loodud kaubavedudega tegeleva ettevõtte Raam Transport OÜ juhataja ja osanik. Pikaajal

Meelis Raam kontoris igapäevatoimetusi teemas. Foto: Ullis Guth

lisele kogemusele tuginedes on ta üles ehitanud nüüdisaegse transpordifirma, mis on 39 veokiga selles valdkonnas piirkonna suurimaid.

Eestis osutatakse transporditeenuseid peamiselt ehituse ja teedeehitusega tegelevatele ettevõtetele, kuid ettevõttel on ka igati arvestatav rahvusvaheline maanteevedude ärisuund – Soome, Rootsi, Saksamaale ja muud EL-i sisesed veod.

Tänavu aprillis oma 25. aastapäeva tähistava firma põhieesmärgiks sel majandusaastal on turupositsiooni hoidmine. Ettevõtja ja linna koostöös on võetud nõuks Pika tn tööstusala (endine KEKi territoorium) ja Pikka tänavat ühendava juurdepääsutee rekonstrueerimine. Võru linnale väga olulise töötajana pakub Raam Transport OÜ tööd 59 inimesele.

Aasta 2018 toetaja – Valio Eesti AS

Pool sajandit Võrus tegutsenud Valio juustutehas on aastaid olnud ka linnas toimuvate sündmuste ja ürituste hea sponsor ja toetaja. Nii on Valio rõõmistanud jogurtijookide ja juustudega lastefestivali avajooksul osalenud lapsi, rattapäeval osalenud peresid ja spordivõistlustel osalenuid. Võru linnapäeval on saanud vahvaks traditsiooniks juustukangi hoidmise võistlus „Võru linna väike vägilane“. Samuti ollakse alati kohal

rahvavõrkpalliturniiril Tamula Vanake.

Näiteid võiks siinkohal tuua veelgi, kuid, mis peamine, Eesti ühe suurema piimatööstusena peab Valio oluliseks anda oma panus ühiskonna arengusse ja heaolu tõstmise, täpsemalt tervislike ja sportlike eluviiside arengusse, sotsiaalse heaolu loomisse puudust kannatavate lastega perede toetamise ning kohaliku elu edendamise oma tööstuse kodupiirkonnas.

Hetk linnapäeval vahvaks traditsiooniks saanud juustukangi hoidmise võistluselt. Foto: Marianne Mett

Aasta 2018 mittetulundusühing – Võru Päevakeskuse Ühing

MTÜ Võru Päevakeskuse Ühing teeb juba parkümmend aastat tänuväärset tööd selle nimel, et võimaldada psüühilise erivajadusega inimesele parim iseseisev toimetulek. Igapäevaelu toetamise teenust pakutakse 40 ja toetatud elamise teenust 10 täisealisele psüühilise erivajadusega inimesele, kaasates neid arendavatesse tegevustesse ning nõustades ja toetades ka nende lähedasi.

Kindla päeva- ja nädalaplani järgi toimuvad hommikused vestlusringid ning klientide lemmiktegevus – lauluring. Traditsiooniks on kujunenud erivajadustega

inimeste osalemine laulupeol Viljandis.

Keskuses õpetatakse toiduvalmistamist, kodumasinat kasutamist ja koristamist, toimuvad loovuse ja käelise tegevuse õpitoad. Koos tegevusjuhendajaga käiakse kauplusest vajalikke kaupu ostmas ja Võru spordikeskuses kehalise aktiivsuse treeningutel.

Heade partnerite toel pakutakse võimetekohaseid töötegevusi ja kaitstud tööd ka väljaspool päevakeskust.

Alates 2019. aasta jaanuarist asub Võru Päevakeskuse Ühing Jüri 19a kolmandal korrusel.

Tegevusjuhendajad Ruth, Ülla, Natalia ja Aasa (seisavad laua taga) käelise tegevuse õpitoad oma hoolealuste keskel. Foto: Ullis Guth

TUNNUSTUS

Aasta 2018 heategija – Mirjam Uiibo

Mirjam Uiibo on tubli ja empaatiline, Võrus asuva Kagu politseijaoskonna piirkonnapolitseinik, kelle töö paistab silma inimliku mõõtme ja hooliva suhtumise poolest abivajajatesse.

Olles Võru linna sotsiaaltöösakonnale suurepärase koostööpartner, suhtub ta linnakodanikesse vastutulelikult ning tema poole saab alati abipalvega pöörduda. Sageli annab noor piirkonna-

politseinik ise teada, kui abivajajaid märkab.

Tore näide Mirjami hoolivusest on see, et ühel laupäeval ei pidanud ta paljaks hädas olnud vanaproual ahju kütta ja tema eest poes käia. Taolisi südantsoojendavaid olukordi on olnud teisigi.

Sestap ei ole Mirjam lihtsalt politseinik, kes korra eest seisab, vaid tal jätkub ka südant märgata ja abistada.

Mirjam Uiibo lasteaia ennetustööd tegemas. Foto: Reelika Riimand

Aasta 2018 noor – Triin Hordo

Võru Kreutzwaldi koolis õppiv 14-aastane Triin Hordo on silmapaistev noor ja aktiivne õpilasesinduse liige. Läänud aastal liitus ta ka Võru linna noortekoguga, kus paistis kohe silma hooliva, aktiivse ja abistava suhtumisega. Oma vähese vaba aja pühendabki Triin noorte teemadele, jagades lahkesti oma ideid, hoiakuid ja väärtusi.

Noortekeskuses on Triinul kombeks kõiki aidata, kuulata ning hea ja eeskujulik noor olla. Tema jaoks on kõik noored ühesugused - vanusest ja taustast olenevata suhtleb ta kõigiga vabalt.

Kuna Triinu suureks hobiks on muusika, osaleb ta orkestris, kus mängib mitut instrumenti. Samuti meeldib ausale ja kohusetundlikule, avameelsele ja rõõmsameelsele neiule väga üritusi korraldada. Oma aega on ta panustanud muuhulgas ka Võru Noorte Tugilasse.

Aasta 2018 koostööpartner – Kerli Tallo

Maanteeameti ennetustöö osakonna ekspert Kerli Tallo panustab igapäevaselt liiklushariduse, -ohutuse ja -kultuuri edendamise ning on võtnud oma südameasjaks liiklusalase teavituse ja ennetustöö. Selleks sobivad mitmesugused üritused, innovaatilised ideed, töötoad, artiklid ja meedia – peaaigi, et lapsed, noored, täiskasvanud ja vanurid oleksid vaid teadlikumad oma rollist liiklejana.

Teavitustöös kasutab ta praktilisi tegevusi ja mängulisust, seda on kogetud nii Võru Lastefestivalil, rattapäeval kui ka linnapäeval.

Kerli ideedel ei ole piire, sest ta suudab kõik tegevused ja teemad igale sihtrühmale sobivaks ja huvitavaks muuta. Nii ei puudu ta üheltki avalikult ürituselt, et vajalikku teavet jagada ning on alati olemas, kui abi palutakse.

Olles inspireeriv ja uskudes tõeliselt sellesse, mida teeb, on ta eeskujuks mitte ainult oma sõnade, vaid ka tegudega - sihikindlalt liiklusõnnetusi ennetades ning seeläbi elusid päästes.

Kerli Tallo oma elemendis – avalikul üritusel liiklusalast teavituse- ja ennetustööd tegemas. Foto: Marianne Mett

Hele Plakso esitlemas töö- ja tegevuskeskuses valminud käsitöid. Foto: Ulis Guth

Aasta 2018 tervishoiu- ja sotsiaaltöötaja – Hele Plakso

Töö- ja tegevuskeskuse Mosaiik koordinaator Hele Plakso on pühendunud psüühilise erivajadusega inimeste tööle saamise ja tööl püsimise toetamisele. Tema eestvedamisel on töökeskuses kasvanud ja arenenud professionaalne kollektiiv, keda teenusesaajad usaldavad ja koostööpartnerid hindavad.

Koos on välja arendatud hubased töötoad ja inspireerivad tegevused erivajadustega inimeste tööharjumuse kujun-

damiseks ja töösüste õppimiseks. Läänud aastal panustas Hele suurel määral osalise töövõimega inimeste kaitstud tööteenuse arendamisse. Mitmed inimesed said selle tulemusena tööle avatud tööturule ja mitmed jätkavad kaitstud töökohtadel töötamist.

Oma energiat on Hele panustanud ka erivajadustega inimeste Eriolümpia liikumisse ja innustanud inimesi osalema Eriolümpia võistlustel.

VÕRU KANNEL

kontserdisaalis

24. veebruaril

2019 kell 14.00

Eesti Vabariigi
101. aastapäevale pühendatud
pidulik kontsert-aktus

TEEL...

Esinevad:
 Võru Kesklinna Kooli mudilaskoor, lastekoor, poistekoor ja vilistlaste koor
 Koor Tempera
 Võru Muusikakooli poistekoor

Dirigendid: Signe Rõõmus, Kersti Juurma ja Piret Rips-Laul
 Kontsertmeister: Grete Jädal
 Vahetekstid: Aigi Musto ja Anu Koop

Tasuta

#VÖRUMAASPOORDIB #VÖRUSPOORDIKOOL #VÖRUMAASUUSASARI #TERVISERAJAD

VÖRUMAA
SUUSASARI 2019VÖRU
SPORDIKOOL

KÕIK SAAVAD KOKKU KUBIJA SUUSABAASIS JA VÖRUMAA SUUSASARJAS

Ilus männimets Võru linna servas mõneminutilise autosõidu või mõnekümminutilise jalutuskäigu kaugusel ükskõik millisest punktist Võru linnas meeltab iga päev oma radadele kümneid liikumisharrastajaid ja sportlasi. Kui Võru Spordikeskuse halduses olev Kubija suusabaas on keskeks treeningpaigaks Võru Spordikooli murdmaa- ja laskesuusatajatele, kahevõistlejatele kui ka orienteerujatele, siis üheskoos nendega naudivad häid tingimusi ka paljud loodust, liikumist ja sporti nautivad võrukad ja ka kaugemalt tulnud külalised.

Võrumaa Suusasarja 2019

Viimastel aastatel oleme Kubija radadele andnud lisaväärtust mitme ühisürituse korraldamisega. Talvisel ajal on nende hulgas suurim olnud Võrumaa Suusasarja, mille ühe etapi oleme heade lumeolude korral ka linnainimestele koju kätte toonud. Võrumaa Suusasarja viies hooaeg algas 9. jaanuaril just Kubijal, kus koostöös Võru Suusaklubiga viisime läbi rahvarohkeima etapi sarja ajaloos. Suurema osa startijatest moodustasidki eespool nimetatud Võru Spordikooli talialade noored, lisaks paljud endised ning kohe kindlasti väga paljud tulevased õpilased. Emotsioone lumest, talvest, suusatamisest ja kogunenud sõpruskonnast oli kõikidel!

Nagu juba mainitud, oli Kubija radadel peetud etapp hooaegade rahvarohkeim. Nii palju aja peale suusatajaid pole mitte ühelgi seni toimunud etapil olnud. See on kindlasti tingitud nii ilusast talvest kui ka linnalähedusest. Samuti tunnevad end just sellel rajal kindlamini seal iga päev treenivad Võru Spordikooli noored, kes paratamatult moodustavad suurema osa osavõtjaskonnast. Kavas oli kolm distantsi, mida sõideti vastavalt oma vanusele ning sõidustiilik vabatehnika.

Võru Spordikooli noortest jõudsid kodurajal poodiumile murdmaasuusatajad Erika Udras, Marleen Ojasoo ja Karoliine Lauri (N10 I-III), Otto Karl Klampe (M10 II), Keiti Püvi (N12 II), Daniel Varikov ja Oskar Klampe (M12 I ja II), Maarja Olesk (N14 II), Lars Piirmann ja Raimond Kaup (M14 I ja III), Merli Mari Utsal ja Aurelia Kumm (N16 I ja II), Olev Piirisild (M16 II), Johanna Olesk ja Astrid Erik (N21 II ja III), Andre Viitkin (M21 II). II koha saavutasid N30 klassis Võru Spordikooli eelkooli treener Kertu Ränkel ning M30 klassis tema vend, peaaegu kõikide eespool nimetatud noorte treener Asko Saarepuu. Laskesuusatajatest jõudsid esikolmikusse Anna-Maria Säre (N12 II), Reiko Hussar (M14 II), Henri Kesa ja Jürgen Pill (M16 I ja III). Kahevõistlejatest olid edukaimad Carolina Roomets (N12 II), Markus Pungar (M12 III), Stella Kivi (N14 III), Kerstin Miško (N16 III) ja Triinu Hausenberg (N18 I).

Miks soovivad Võru Spordikooli treenerid oma kasvandikel osaleda Võrumaa Suusasarjas?

Hille Saarepuu (murdmaasuusatamine): „Väiksemad õpivad võistleva ja võistlemisjulgust annab just koos oma trennikaaslastega võistlemine. Suuremate kohta kasutaksin suusalegendi Laur Lukini väljendit: "Võistlus on parim treening!"“

Asko Saarepuu (murdmaasuusatamine): „Oleme ka kasutanud nn tempotreeningu eest, kus kõike välja ei tohi panna. Väikestel on soovituslik võistluskogemuse saamise pärast, ettevalmistuseks tulevikuks ning suuremateks võistlusteks.“

Priit Narusk (laskesuusatamine): „Hea võimalus kõigil, ka noorematel, kodu lähedal võistelda, ka klassikat proovida teisteks võistlusteks.“

Mis meeltab Võrumaa Suusasarja nii mudilaseas kui ka vanuses 60+?

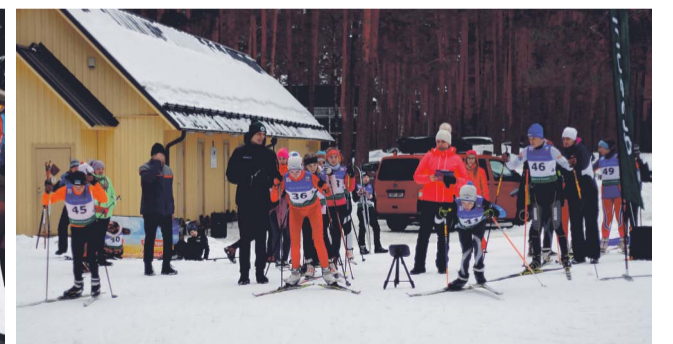
Helve Pai (aktiivne osaleja vanuseklassis N60): „Olen suure pere liige, kus sporditegijaid on koolieelikutest kuni keskeani välja. On tore olla koos oma perega. Olen ka ise olnud kogu elu füüsiliselt aktiivne liikuja. Kuna üksi rassimiseks mul jäaks ilmselgelt püsivusest puudu, siis on kõige lihtsam viis end vormis hoida, kui olen liitunud Võrumaa rahvaspordiüritustega. Võrumaa jooksu- ja suusasarjad on selleks parimad. Annab hea põhjuse loodusesse minna, parajalt pingutada ja tunda rõõmu koos perega veedetud ajast. See väike väljakutse võistlemiseks annab hea tunde, et olen ikka veel valmis elama täisväärtuslikku elu. Ei lähe kunagi starti teadmise, et millise tulemuse just saan, vaid lõpetan rõõmuga: "Sai jälle tehtud!" Need on üritused, mis tekitavad elulusti.“

Maire Meeling (mudilaste sõitudel aktiivselt osaleva 5-aastase Marteni ema): „Kasulik on mudilaste osalemine, et nad juba väikest peale saaksid teada, et suusatamine on täitsa tore sportlik tegevus. Ja et nad saaksid varakult omandada suuskadel hea tasakaalu, arendada suusatehnikaid, treenida ülajäsemeid (käed, õlad) tugevamaks ja tulevikus näidata häid tulemusi.“

Käesoleva lehenumbri ilmumise ajaks on sarjas toimunud juba 3 etappi ning 4. etapp kohe toimumas! Koolivaheajal 28. veebruaril on kõik Võru suusasõbrad oodatud Värskasse koos perega ühist kvaliteetaega veetma. Miks mitte ühendada suusatamine spaakülastusega?

Kahevõistlus Võrus – suusahüpped Andsumäel, murdmaasõit Kubijal

Võru linn on üks vähestest talisporti hindavatest linnadest Eestis, kus asub lisaks populaarsele suusarajale ka suusahüppemägi. 2. veebruaril koguneski Eesti ja ka Läti suusahüppajate ja kahevõistlejate järelkasv Eesti karikasarja Võru etapil Andsumäe hüppetorni juurde, kus sooritatud õhulendude alusel jälle just Kubija rajale startimise järjekord moodustati. Võru Spordikoolile oli etapp edukas ning koju jäeti mitu medalit. Suusahüpetes tõusid esikolmikusse Mirja Silva Kaljula (N8 I), Kevin Veski (M8 II), Virgo Lapp (MN10 II), Carolina Roomets (N12 I), Markus Pungar (M12 III), Carena Roomets (N14 I) ja Sten-Jörgen Leis (M14 II). Kahevõistluse koondarvestuses said medali Mirja Silva Kaljula (N8 I), Kevin Veski ja Freddy Pungar (M8 I ja III), Virgo Lapp (MN10 III), Carolina Roomets (N12 I), Markus Pungar (M12 II), Stella Kivi ja Carena Roomets (N14 I ja II), Sten-Jörgen Leis (M14 I) ja Kerstin Miško (vabaklassi III). Noori ja julgeid juhendab Olev Roots.

Kubija radadel tõsiste treeningutega tegelevate Võru Spordikooli noorte tulemustega saab end jooksvalt kursis hoida kooli koduleheküljel WWW.SPORDIKOOL.VORU.EE Võrumaa Suusasarja info WWW.VORUMAASPOORDILIIT.EE

Famila/Võru VK naiskonna eesmärgiks on meistriliiga medal

Eelmise aasta detsembrinumbris alguse saanud Võru linnaga seotud pallimänguvõistkondade tutvustamisel on järg jõudnud Famila/Võru Vörkpalliklubi naiskonnani. Küsimustele võistkonna kohta vastasid selle peatreener Raivo Jeenas, abitreener Triin Ojasoo ning temporündaja Hanna Liisa Ilves.

Naiskonna temporündaja **Hanna Liisa Ilves**.

Triin Ojasoo teekond naiskonnast Võru Spordikooli vörkpallitreeneriks.

Famila/Võru VK naiskond 2018/2019 hooajal. Tagumine rida (vasakult paremale): abitreener Alar Kaljuvee, Haide Haring, Mari-Liis Graumann, Kätlin Käpa, peatreener Raivo Jeenas, Evely Heliste, Laura Kaur, Kerstin Kauksi, Liis Kranich, abitreener Triin Ojasoo. Esimene rida: Hanna Liisa Ilves, Salme Adeele Hollas, Getriin Vasilkovski, Lisette Kallas, Lisette Mokrik, Roosmari Rääm, Anne-Mai Pihlap. Pildilt on puudu Kerli Kubi.

Kuidas leidsid tee vörkpalli juurde?

Alustasin vörkpalliga tegelikult suhteliselt hilja, kuna enne seda sai proovitud ka kergejõustikku ja mõnda aega käisin korvpallis. Joosta ma pole kunagi väga armastanud, seega tõmbasin kergejõustikule suhteliselt kiiresti kriipsu peale, kuigi palliviskes olin üpris hea. Käisime mitme klassiõega trennist trenni, kuid huvi kadus päris kiiresti ja ma ei viitsinud ennast sundida edasi käima. 7. klassis läksin sõbrannaga vörkpallitreenni, mulle hakkas sealne seltskond niivõrd meeldima, et jäin sinna püsima. Tundsin, et olen õiges kohas. Tänu vörkpallile olen leidnud sõbrad kogu eluks.

Mis motiveerib oma klubiga Eesti meistri-võistlustel osalema?

Meil on võistkonnas päris palju noori, kes on esimest aastat naiskonnas. Mäletan, kui mindki võeti naiskonda, siis kartsin esimesi mänge väga, kuna polnud kogemusi. See võistlus annab suure tõuke ning aitab platsihirmust üle saada. Samuti annab mulle võimaluse motiveerida ja innustada nooremaid. Iga mänguga meie võistkond areneb, kui saame tugevate vastastega jõudu proovida.

Mis on võistkonna eesmärk?

Eks ikka medalile mängimine. Oleme seda kogu aeg enda eesmärgiks pidanud, kuid alati ei õnnestu, nii lihtsalt on.

Kes moodustavad võistkonna tuumiku?

Minu jaoks on meie naiskonnale väga oluline mängija meie libero Evely. Platsil olles tunnen end alati turvaliselt, kui ta mu kõrval mängib, temaga lihtsalt on nii. Meie võistkonna sidemängijad on mõlemad väga noored, kuid oma vanuse kohta pea jagab neil päris hästi. Veel on oluline, et sidemängija usaldaks ründajat. Viimastel mängudel on minu enda enesekindlus platsil oluliselt tõusnud, olen temporündaja. Varem sain mängus ainult 2-3 tšõtet, sellega tekkiski mõte, et mis ma ikka hüppan ja kargan seal ees, nii või naa tšõtet ei tule ning kõik ebaõnnestub. Kuid nüüd viskab side igast asendist palli ette ja sellega elan mängu sisse ning kõik õnnestub.

Alustasin Võru Spordikoolis treeneritööd 2018. aasta augustikuus, aga spordikooliga olen seotud olnud alates 1996. aastast, kui alustasin vörkpallitreeningutes osalemist treener Raivo Jeenase käe all. Seega võin ausalt väita, et vörkpall on minu elus olulisel ja südamele lähedasel kohal olnud viimased 20 aastat ning on seda edasi. Olen saanud tänu vörkpallile häid sõpru ning leidsin tee tagasi Võrumaale. Julgen ausalt öelda, et vörkpall on praegu nr 1 võistkonnaala Eestis. Lisaks on mitu vörukat Eesti koondises ja samuti minu enda võistkonnakaaslast Tallinnas vörkpalli mängimise aegadest. Praegu on minu eesmärgiks treenerina areneda ja teha tööd selle nimel, et noored leiaksid sõprade kaudu tee vörkpalli juurde. Treenerina pean oluliseks meeskonnatöö oskuse ja ühtekuuluvustunde kasvatamist noortes, et kõik tunneksid end olulise lülina võistkonnas või treeningul. Töötan treenerina selle nimel, et Võru Spordikooli noored vörkpallurid oleks pidevalt pildil ja näitaksid edukaid tulemusi. Tõmbaks vörkpalli ja jalgrattasõidu vahele sellise seose, et vörkpalli mängimise oskuse selgeks saamine on nagu jalgrattasõidu õppimine – kui selle selgeks saad, siis kogu eluks.

Tüdrukud, tulge, õpime koos vörkpalli!

Peatreener Raivo Jeenas.

Mis motiveerib oma klubiga Eesti meistri-võistlustel osalema?

Võru Spordikooli õppuritele tuleb pakkuda võimalust osaleda Eesti meistrivõistlustel kõrgeimal tasemel. Võru naiskond pakub selleks väga head võimalust ning see on hea hüppelaud ka Eesti koondisesse ja välisliigadesse. Näiteks Eesti koondislane Eliise Hollas mängib Prantsusmaa esiliigas, koondislane Kaisa Bahmatsev Belgia, Anett Hollas Rootsi ja Merlin Hurt Šveitsi kõrgliigas. Kokku on välisliigades mängimas 13 Eesti tüdrukut. Vörkpallis motiveerivad tegutsema selle ala pikk ajalugu ja traditsioonid Võrus, oma kindel koht Eesti vörkpallis, noorte olemasolu ja võimalus neid arendada.

Mis on võistkonna eesmärk?

Famila/Võru VK vörkpallinaiskond hoiab hetkel Eesti meistrivõistluste meistriliigas viiendat kohta. Võistkonna eesmärk on võimalikult palju treenida ja võita Võrulle medal.

Kes moodustavad võistkonna tuumiku? Kui palju noori on süsteemi kaasatud?

Võru linna ainukesse Eesti meistrivõistluste kõrgliigas osalevasse võistkonda kuulub 9 Võru Spordikooli õppurit. Noored moodustavad olulise osa naiskonnast. Täiskasvanud naistest on võistkonnas Haide Haring, Hanna-Liisa Ilves, Mari-Liis Graumann, Evely Heliste, Liis Kranich ja Kerstin Kauksi. Võistkonna peatreener on Raivo Jeenas ning abitreenerid Alar Kaljuvee ja Triin Ojasoo.

Kui kaua olete Eesti meistrivõistlustel mänginud?

Koos minuga läheb Eesti meistrivõistlustel 45. aasta. Ilma pausideta olen Võru naisi juhendanud alates aastast 1974. Enne seda juhendas neid legendaarne Jaan Gutmann, kes alustas sellega juba 1950ndatel. Käisin ka ise nooruspõlves vörkpallitreennis ja pärast õpinguid Tartu Ülikooli kehakultuuriteaduskonnas kutsus Jaan Gutmann mind kodulinna treeneriks. Gutmanni loodud järjepidevus ja traditsioonid olid jätkamist väärt ning sealt lausa pidi edasi minema.

WWW.VORUMAAASPOORDILIT.EE

VÕRUMAA PIKAMA AJOOKSUDE SARI 2019

- 19.04 VASKNA JOOKS
- 3.05 TAMULA JOOKS
- 17.05 VÄIMELA JOOKS
- 8.06 VÄRSKA JÄRVE JOOKS
- 24.06 PULLI JÄRVE JOOKS
- 12.07 RÕUGE JOOKS
- 21.07 UHTJÄRVE JOOKS
- 3.08 VASTSELIINA JOOKS
- 16.08 LASVA JOOKS
- 31.08 ÜJUUSK
- 14.09 KÜTIORU JOOKS
- 19.10 MUNAMÄE JOOKS

VÄLJAKUTSE KEVADEST SÜGISENI!

VÕHANDU MARATON MURRAB PIIRE!

See ei ole enam lihtsalt matk kanuu, süsta või kummipaadiga, see on eneseületus ja meeskonnatöö selle otsesemas tähenduses. Tähtis pole kaua sõidad, küsimus on, oled sa lõpetanud selle maratoni. Kas saad öelda, et oled sõitnud terve jõe päevaga?

VÕHANDU MARATON MURRAB PIIRE!
Piire sinu enese sees! Sa suudad rohkem kui arvata oskad!
Registreerimine avati 01. jaanuari esimestel sekunditel.
www.vohandumaraton.ee
20. APRILL 2019

100 kilomeetrit ilusat jõge, 24 tundi puhast naudingut!

KOOLIELU

Uues kuues koolimajas uutmoodi - õuevahetunniga

Kesklinna Kooli tunnuslause on „Õppimiseks parim paik“. Seda arvasid õpilased juba rohkem kui kümme aastat tagasi. Täna, kui kooli peahoone on õpilaste jaoks koduseks ja hubaseks muudetud ning ka õppepäeva ülesehitusse uuendusi sisse viidud, peaks moto jätkuvalt end õigustama.

Kui Sotsiaalministeerium püüab koolilaste koolipäeva lapsesõbralikumaks teha kellaegade muutmise ja söögivahetunni pikemaks venitamise, siis meie kool töötab juba kuu aega uue päevakava alusel. Koolipäev algab küll kell kaheksa, aga päev on jagatud kaheks: ennelõunane ja pärastlõunane aeg. Kolme esimese tunni järel on 45minutilise pikk lõunapaus, millele järgnevad õppetunnid vastavalt tunniplaanile. Lõunapausi ajal saavad kõik õpilased viibida õues ja süüa lõunat. Lumerohke talv on pakunud suurt lustimise rõõmu, lumes möllamine ja kindluse ehitamine peaks iga väikese koolilapse suur rõõm olema. Seda rõõmu ei saa ju ometi keelata!

Miks me õpetajatega otsustasime kooli päevakava muuta ja asendada kolm söögivahetundi ühe pika vahetunniga? Oleme tervist edendav ja liikuma kutsuv kool. Meie jaoks on oluline õpilase vaimne ja füüsiline tervis. Tänaõued koolilapsed viibivad väga palju nutiseadmes, liiguvad

Lõbus ja tervislik õuevahetund Võru Kesklinna Koolis. Foto: Tõnis Anton

nii vähe kui võimalik ja vaid nii palju kui hädavajalik. Kasvavale lapsele on oluline viibida õues värskes õhus ja seda oleks mõistlik teha päeva keskel. Siis saab aju mõttetööst puhkust. Ka söögivahetund on nüüd mõistlikumal ajal, mitte liiga vara ega liiga hilja. Kõik 460 õpilast saavad nüüd enam-vähem ühel ajal söömas käia tänu kooli söökla operatiivsele ja kiirele tegutsemisele.

Õuevahetunnist tunnevad siirast rõõmu väiksemad õpilased, sest neil pole veel ununenud lasteaia elu, mil nad said palju aega õues

veeta. Vanema vahetuse õpilastele on veel harjumatu, et vahetunnis tohib või õigemini peab õue minema. Nead on enda jaoks avastanud, et lõunapausi ajal saab tegemata koduse töö kiiresti ära teha või ebaõnnestunud tunnikontrolli uuesti vastata. Vahetunnis juturaamatut lugev teismeline on puhas rõõm igale õpetajale.

Esimene kuu õuevahetunde on tõestanud, et lumine talveilm on parim tasuta vaktsiin gripihooajaks.

Õpetajad on antud töökorraldusega rahul ning

vaatamata sellele, et korrapidamise ülesandeid tuleb täita, jääb siiski aega pisut ka hinge tõmmata ja uueks tunniks ettevalmistusi teha.

Kuna kooli õueala on õpilaste päralt, siis kooli hoovi lapsevanemad enam ei sõida. Tore, et õpilased on harjunud jalgsi kooli tulema või siis vähemalt tänavatsal autost väljuma.

Täna võime küll öelda, et meie kool on õppimiseks parim paik ja õueala hullamiseks ning „patareide laadimiseks“ parim koht.

Kaare Lill,
Võru Kesklinna Kooli
direktor

ÕPILASTE ARVAMUSI

- Õuevahetunnis on hea värskes õhus olla ega pea 45 minutit klassis olema. Saan tuttavaks teiste klasside õpilastega ja leiab sõpru, kes mind mängu kutsuvad. (**Emili 2.b**)
- Mulle meeldib, et õuevahetunnis poisid ja tüdrukud mängivad omavahel. Mängin lumesõda ega karda haiget saada, sest see on nii lõbus. (**Merili 2.b**)
- Väljas on mul hea tunne. Tore, et meie kool saab väljas olla, aga minu sõbrad teisest koolist ei saa. See on kurb. (**Simon 2.b**)
- Kõige vahvam on poistega lumekindlust ehitada. Tegime poistega plaani ja asusime tööle. Kõige parem koolis on õuevahetund. (**Ralf 2.b**)
- Ikka väga meeldib, sest saab õues olla. Muidu ei saanud seda peaaegu üldse vahetunni ajal. Nüüd saab ikka kelgutada ja lumesõda teha. Ma küll ei ütleks, et see on pikk vahetund, sest see saab nii ruttu otsa. Aga tore on ikka. (**4. klassi poisid**)
- Kui kolmas tund meie koolis läbi saab, siis tuleb alati hea tuju, sest algab pikk vahetund: 45 minutit rahulikku olemist, söömist ja õues hullamist. Praegu on õues eriti hea lumesõda mängida või lumäest alla lasta. Kui on külm ilm, siis saab võimlas palli mängida. Eriti meeldib mulle see, et pikal vahetunnil saab töid vastata. Siis ei pea ise õpetajat või õpetaja vastajat pärast tunde ootama. (**Lasse Rihard 6.b**)
- Pärast kolmandat tundi on nii mõnus mõelda, et nüüd saab 45 minutit puhata ja end järgmisteks tundideks valmis panna. Õuevahetund on kasulik selleks, et aju vajab värsket õhku ja see tunne on nii hea, kui tuled õuest tuppa rõõmsal meelel ning valmis päevaga jätkama. (**Berta Elyse 6.a**)
- Mulle meeldib õuevahetund sellepärast, et siis saab jalgpalliplatsil palli mängida, mööda suurt õue ringi joosta, talvel muidugi mäest alla lasta, mis on minu lemmiktegevus. Pikal vahetunnil on võimalus ka kodutöö ära teha, kui see on tegemata ununenud, olen seda võimalust edukalt kasutanud. Mõned lapsed istuvad lihtsalt garderoobis ja ei tee midagi. Ma ei saa aru, kuidas neil igav ei hakka. Minu arvates on pikk õuevahetund väga hea ja see peaks igas koolis olema. (**Emil 6.b**)
- Õuevahetund on väga hea selle pärast, et kõik lapsed saavad käia väljas ja ei pea muretsema, et jääd tundi hiljaks. Viis minutit enne õuevahetunni lõppu on õues kuulda koolikella, mis kutsub lapsed koolimaja tagasi. Siis jõuab rahulikult vahetada jalanõud ja võtta seljast õueriided ning minna järgmise tundi. (**Martin 6.a**)
- Pika õuevahetunni tõttu meie päevad pikemaks ei muutunud, sest jõuame kõik oma asjad ilusti tehtud ja ka huviringidesse ei hiiline. Ei meeldi aga see, et kui õuest tulla, siis on riided märjad lumes hullamisest, aga neid ei ole väga kuhugi kuivama panna, selleks võiks olla mingi kuivatusruum. (**Gregor 6.a**)
- Kuigi ma alguses mõtlesin, et no mille jaoks - päev läheb pikaks. Siis nüüd on tegelikult hea keset päeva tehagi paus ja lihtsalt oma asju teha, puhata. (**9.a neiu**)

ARVUSTUS

Võru Kesklinna Kooli muusikal „Vaeslaps ja talutütar“ jõudis lavale

Võru Kesklinna Koolis on aastaid ette valmistatud ja esitatud muusikale. Varem toimusid etendused oma koolis, 2018. aasta 19. detsembril oldi aga juba neljandat korda Võru Kandlelaval.

Seekord esitasid 2.–7. klassi õpilased jõulumuusikali „Vaeslaps ja talutütar“, mille muusika autoriks on Võru Muusikakooli direktor Piret Rips-Laul ning teksti panid Juhani Kunderi muinasjutu ainetel kokku kirjanik Lully Gustavson ja meie kooli raamatukogu juhataja Luule Puusepp. Muusikal valmis koostöös mitme partneriga: AS Flamelle, SA Võru Kannel, Võru Muusikakool, Võrumaa Kutsehariduskeskuse puidutöötlemise ja mööblitootmise kompetentsikeskus Tsenter ning SA Innove.

Tavalised koolilapsed

Võru Kesklinna Kooli muusikal „Vaeslaps ja talutütar“ Kandlelavalauladel. Foto Tõnis Anton

olid laval sellised, nagu suudavad tihtipeale olla vaid professionaalsed näitlejad ja lauljad. Õpilaste esinemis- ja lauluoskus ning vaba eneseväljendus olid muljetavaldav. Oli näha, et laval olekut etendust, millega oldi kaua vaeva nähtud, lausa laagris käidud, ja mille üle uhkust tunti.

Ettevalmistuste algusest peale olid õpilased kaasatud kõigesse – oma osa õppimisest kuni kultuurimaja riidehoiuse toimetamiseni. Käidi vaatamas, kuidas toimub töö partnerettevõtetes ning koostöös valmisid muusikali dekoratsioonid. Samuti valmis 7. klassi tüdrukute Kärt Utsu ja Elysee Martina Moreli käe all vah-

va reklaamfilm. Nii osaleti liiks laulmisele ja tantsimisele ka ettevõtlusõppes.

Kostüümid, mille valmistasid käsitööõpetaja Eha Sammalpärge juhendamisel 8. klassi tüdrukud ja AS Flamelle, nägid välja suurepäraseks ning sobisid tege-lastele nagu valatult. Osatäitjad tundsid end neis vabalt ja enesekindlalt. Lava-

dekoratsioonid, mille ehitatsid tööõpetuse õpetaja Kalle Kalkuni juhendamisel 7. ja 8. klassi poisid ja kompetentsikeskus Tsenter ning mille loomisel oli kasutatud uusimaid tänapäevaseid võimalusi, sobisid igati ja aitasid laval toimuvat parema ülevaate saada.

Tuntud helilooja Piret Rips-Laulu muusika oli või-

mas, samas osatäitjatele igati jõukohane. Publiku suureks lemmikuks kujunes hoogne ja kaasahaarav „Kuradite laul“, mis kummitas veel mitu päeva pärast etendust. Muusikal lõppes südantsoojendava numbriga, kus laulsid kõik osalejad.

Õpetaja Marianne Jaanson loodud tantsud lähtusid vahetult tegevusest, olid hoogsad ja rütmikad, samas aga ka lüürilised, kui vaja. Õpilased ilmselgelt lustisid tantsides.

Publik jäi etteastega niivõrd rahule, et trupil soovitatatakse lausa tuurile minna. Etenduse muusikaga anti välja heliplaat, mida on võimalik praegugi osta kooli huvijuhi käest. Lisaks valmib kahe 7. klassi neiu loovtööna film muusikalist ja selle tegemisest.

Sandra Sulg,
VKK 9. klassi õpilane

LASTEAIALOOD

Päikeselinnu rühma laste vahvad lumememmed. Foto: Maia Päevalill

Väikseid valgeid lumehelbeid vaikselt alla liugleb. Vaatab laps ses lumesajus, muinasjutt on hingel - vaja teha värskes lumis veel üks lumeingel...

Kunstitegevus õues. Ühel veebruarihommikul oli lasteaia hoov mattunud värskes koheva lume alla ja puude oksad kaardusid peaaegu maani, muutes kogu ümbruse justkui talveõlumaaks.

„Täna on õues lumememelumi!“, teatasid lapsed lasteaeda tulles targalt. Nii mõnelgi olid juba hommikul kindad memmelumest märjad.

Oli õige päev meisterdada lumememmesid. Lumepalle sai veeretatud väikesi ja suuri, kerkis mitu lumememmede perekonda. Kärmelt liikusid väikeste meistrimeeste käed, värvirõõmsaks muutusid lumememmede triibuseelikud. Kõõgist toodi pikad porgandid ninadeks, kastanimunadest ja pudelikorkidest said silmad, suu ja nõõbid. Peoleo rühma lumememmed said kaela värvilised rätikud. Selle päeva kunstitegevuse toimusid õues. Lusti ja rõõmu oli kuhjaga!

Talveõlumaal valminud 76 vahvat lumememme rõõmustasid nii laste kui vanemate südameid.

Räätsamatk. Talv pakub te-

Sõlekese lasteaia lapsed tunnevad talvest rõõmu

gevusteks palju huvitavaid võimalusi. Päikeselinnu rühma lapsed on aktiivsed matkajad. Juba teist aastat käidi Pärlijõe ja Läti piiriga külgneval Luhasoo maastikukaitsealal räätsamatkal. Räätsad pakuvad lumises rabas liikumiseks suuremat vabadust, kuid nõuavad rohkem energiat.

Tuttavate kohtade äratundmisrõõm vallandas lastel kogetud emotsioonid, kus kõik tahtsid korraga rääkida. Neil oli meeles, et madal soos kasvavad kõrgemad puud ja siis tuleb siirdesoo, mis on üleminekuks madal soost kõrgsooks ehk rabaks, kus kasvavad päris kidurad puud. Mustikavarred, mida eelmisel korral tee sisse pandi, olid aga peidus paksu lumevaiba all ning lapsed uurisid, mida veel saab talvel metsast korjata, et teed keeta.

Matkajuht Heino Pall kuulas imestunud ja kiitis lapsi sootarkuste meedejätmise eest. Ta palus neil korjata männi- ja kuuseokkaid. „Okastest valminud tees on palju C-vi-

tamiini, kaaliumi ja tsinki, kuid tee on omamoodi maitsega,“ said lapsed lisaks räätsaretkele ka juurde uusi teadmisi. Lastele maitset rohkem siiski männiokkatee.

Kelgutamine & suusatamine. Kelgutamine on vanim ja väga lõbus talvine harrastus. Laste rõõmsad kilked kõlavad lasteaia küngastel iga päev. Kelgutamise kõrval on juba aastaid eelistuseks suusatamise algõpetus 5-7 aastastele lastele.

Et suusapisik tuleks järjekindlalt igal talvel esimeste lumehelvestega, tuleb raskena tunduv tegevus põnevaks ja mänguliseks muuta. Laps õpib mängides ja mängida on võimalik ka suuskadel. Kaasa haarava mängu käigus teevad lapsed märkamatu pöördeid, hüppeid, pidurdusi ning kõike seda suusad jalas!

Aastaid tagasi lasteaiale ostetud suusavarustus võimaldab tegevust tosinale lapsele korraga. Lapsed ootavad suure eelvusega suusatunde. Laste

suusapisik kandub ka peredesse ning paljud vanemad käivad koos lastega Haanjas suusatamas.

Ega ainult lapsed talverõõme nauti. Kõnnikolmapäevakud on viinud õpetajaid talvistele terviseradadele ja Kandle aeda uisutama. Sile jää, rõõmukilled ja naer ning meeleolukas muusika muutsid ka kõige keerulisemad uisukaared nõtkeks, kergeks ja lapsemeelseks.

Valgustõukekelguretk Taevaskojas Ahja jõe ürgoru maastikukaitsealal pakkus võimsa ja meeldejääva elamuse. Kohev lumevaip matkarajal, salapärasel talvise metsa hääled mustavas öös, kopra saba laksatused jõe jääll ning lagedate väljade aimatav avarus tähistava all, retkeliste rahulolu oskusest valitseda kelku, matkajuhi põnevad lood Taevaskoja ajaloolistest paikadest - on, mida meenutada!

Ka aasta pimedaimal ja külmimal ajal on võimalik õues leida põnevaid tegevusi ja meeldejäävaid elamusi. Need on tegevused, mille pärast me ootame ja armastame talve, mis teevad meil tuju rõõmsaks, hinge soojaks, põsed punaseks ja panevad silmad särama.

Maia Päevalill,
Võru lasteaia Sõleke õpetaja

KUU PILDIS

Võru linna lusikapidu kultuurimajas Kannel

9. veebruaril toimus Kandle traditsiooniline Võru linna lusikapidu, kus linnapea Anti Allas andis teisel poolaastal sündinud väikeste võrulastele nimelise hõbelusika ning õnnitles vanemaid.

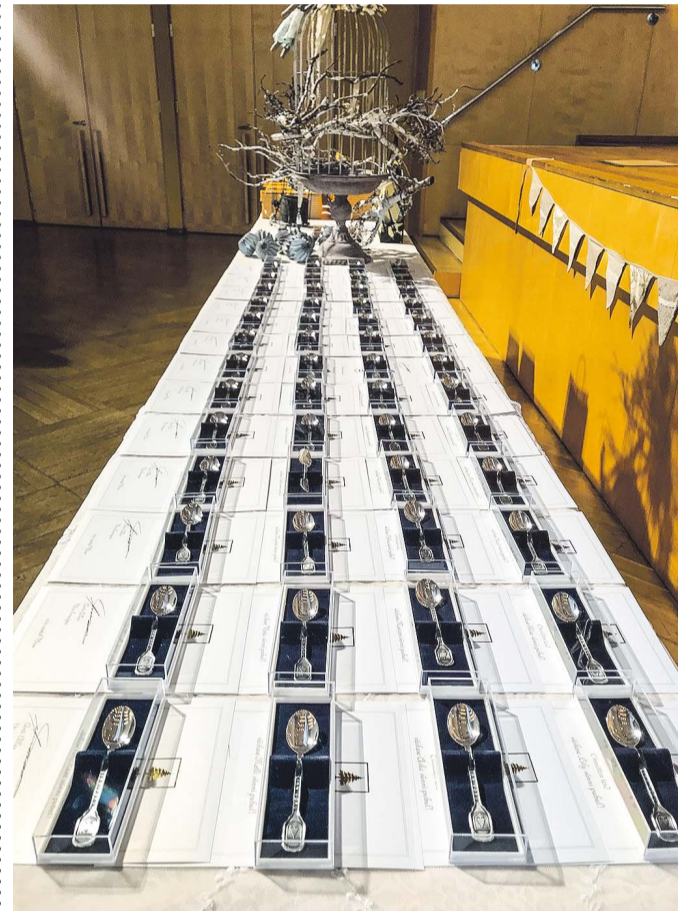
Kultuuriministeeriumi kingituse – raamatu „Pisike puu“ andis asjaosalistele üle Võrumaa Keskraamatukogu lasteosakonna juhataja Helle Laanpere.

Lastele ja nende vanematele esinesid Just Tantsu-

kooli lapsed. Ürituse lõpus ootas kõiki suupistelaud.

Võru linnas sündis möödunud aasta juulist detsembrini 53 last – 30 poissi ja 23 tüdrukut. 2018. aastal sündis kokku 118 last.

Kõik, kes lusikapeole kohale tulla ei saanud, saavad kingi kätte linnavalitsuse infosaalist. Suurem pildigalerii tuleb fotograaf Tõnis Antoni lehele, kust saab ka pilte tellida. Linn kingib igale perele mälestuseks ühe foto, mille saab galeriist ise valida.

Täpselt nii palju, kui laual hõbelusikaid, sündis Võru linnas lapsi möödunud aasta juulist detsembrini. Foto: Marianne Mett

HEATEGEVUS

EELK Katariina kogudus toetas Meiela noori

EELK Võru Katariina kogudus on aastaid viinud läbi jõulukorjandust. Traditsiooniks on saanud toetada abivajajaid.

Jaanuari algul andis Andres Mäevere MTÜ Toetuskeskuse Meiela juhataja liikmele üle 100eurose annetuse koos heade soovidega. Meiela tegevjuhi Tatiana Panichkina sõnul kasutatakse toetusi ja annetusi suviseks väljasõiduks, mis seekord on plaanitud Läti Vabariiki.

Oleme tänulikud kõigile, kes annetuse tegid, ja kogudusele heade soovide eest!

Kui keegi leiab, et soovib intellektipuudega noorte tegevusi toetada, saab seda teha annetades MTÜ Toetuskeskuse Meiela kontole SEB panka a/a EE881010220094956011 või sisseoste tehes töökeskuse poes, mis asub uuel aadressil Liiva 16a, Võru.

Reet Kangro,
Meiela juhataja liige

Reet Kangro (vasakul) noortele nende töökeskuses annetust üle andmas. Tagumises reas keskel rõõmustab koos noortega Meiela tegevjuht Tatiana Panichkina.

NOORSOOTÖÖ

Arenguhüppeprogrammist Võru Noortekeskuses

Jaanuarist alustas Võru linna noortevaldkonna arenguhüppeprogramm “Täna huviline, homme tegija”. Seoses sellega on Võru Noortekeskuses uus tegevus nimega Start-Up Elamusõppe Avatud Labor, mis kestab terve aasta.

Noortel on võimalus osaleda mitmes huvitavas ettevõtmises eneseteostuseks ja -täiendamiseks. Start-Up Elamusõppe Avatud Labor toimub vähemalt kord kuus, mille tegevused on suunatud just elamusõppele ja noorte füüsilise aktiivsuse tõstmisele. Programmis leidub midagi kõigile ujumisest matkadeni. Praeguseks on käidud ujumas Väimela Tervisekeskuses ning külastatud ekstreemspordihuvilistega Valga siseskatehalli. Järgnevate kuude jooksul on aga oodata palju põnevaid,

Noored „rivistusel“ militaarmuuseumis. Foto: Grete Heinaste näiteks on plaanis kevadel külastada Adrenalin Arenat, kardiradu ning lähemalt tutvustada Võru Spordikeskuse võimalustega.

Samuti alustab Võru Noortekeskuse juures meedialoome inkubaator, mille toimumise

jooksul saavad noored alustuseks teadmisi sotsiaalmeedia targast kasutamisest, hiljem liigutakse fotograafia ja filminduse juurde ning sellega seoses on tulemuseks see, et noored ise hakkavad Võru linnas toimuvat kajastama.

Tulemas on veel arengusprint noorte omaalgatuse toetamiseks (koolitused noortele). Noortel, kel on tõsine huvi tehnika (robootika, elektroonika ja mehhatroonika) vastu, on võimalus kaks korda nädalas käia Võru Kutsehariduskeskuses pakutavas tehnikaringis just edasijõudnutule.

Kõik tegevused on Võru linna noortevaldkonna arendamiseks ning veelgi paremaks ja kättesaadavamaks muutmiseks, lähtudes sealjuures noorte enda huvidest ja soovidest. Meie arenguhüppeprogrammi “Täna huviline, homme tegija” rahastatakse haridus- ja teadusministri kinnitatud ning Eesti Noorsootöö Keskuse poolt elluviidava Euroopa Sotsiaalfondi kaasrahastatud programmi „Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööhõivevalmiduse parandamine“ kirjeldatud tegevuste raames.

Kauri Kaljuste

KIRJANDUSE JÄLIL

Raamatute jahtijaid õpetamas.

„Raamatujaht“ Võrumaa Keskraamatukogus

Aasta alguses toimus Võrumaa Keskraamatukogus koostöös Võru Noortekeskuse ja Võru Linna Noortekoguga juba teist korda „Raamatujaht“, kus seekord osales 12 noort.

Sellel ettevõtmisel oli kaks eesmärki: esiteks, tutvustada noortele raamatukogu veebilahenduse RIKSWEB kasutamist nutitelefoni raamatute leidmiseks riulilt kohaviida alusel ja teiseks, võistlus osalejate va-

hel, et selgitada välja kõige kiirem raamatute jahtija.

Tihti arvatakse, et raamatukogutöötajad peaksid teadma ja lugenud olema kõiki raamatuid, mis raamatukogus on. Tegelikult on näiteks Võrumaa Keskraamatukogus ligikaudu 130 000 väljaannet, kõiki läbi lugeda ei suuda mitte keegi ja nende leidmine toimubki tänu raamatukogudes kasutusel olevale liigitussüsteemile.

„Raamatujaht“ käigus said noored teada, et polegi nii lihtne konkreetset raamatut riulilt üles otsida. Kõige tublimad olid Katariina Musto, Geiti Sohard ja Krislina Kelner, kes sellega väga kiiresti hakkama said. Ülejäänud osavõtjad olid samuti tublid ja järjekindlad, üles nad neile otsimiseks määratud raamatud leidsid ja loodevastasti sai selle käigus ka raamatute liigitamise süsteem pisut selgemaks.

Raamatukoguhoidjad on meelsasti nõus korraldama selliseid raamatute jahtimise üritusi ka edaspidi. Siinkohal kutsuksin eesti keele ja kirjanduse õpetajaid üles koostööle ja pakuksin „Raamatujaht“ ideed eesti keele tundide läbiviimiseks raamatukogus.

*Merle Koik,
Võrumaa
Keskraamatukogu
arendusjuht*

KEELEHUVI

Eesti keele ajakiri kõigile - OMA KEEL

Eesti keele aastal on põhjust kirjutada ajakirjast OMA KEEL, mis on kõigile keelehuvilistele mõeldud keeleajakiri. Ajakirja esimene number ilmus sügisel 2000. Kõik aastakäigud on olemas Võrumaa Keskraamatukogus. Oma Keel ilmub kaks korda aastas.

Ajakirja annab välja

Emakeele Selts, kelle eesmärgiks on kujundada lugejates teadmist, et eesti keel

ei ole ainult kirjakeel ega ka ainult kohalikud murded, vaid paljude keelekujude keeruline süsteem. Ajakiri püüab seda paljusust ühtsuses toonitada. Loomulikult on ajakirjas kesksel kohal kirjakeele hoole, sest on ju kirjakeel tänapäeva ühiskonnas ikkagi kõige olulisem keelekuju, mille

käekäigust on eesti rahva tulevik kõige rohkem. Kirjutiste valikul ja ainestiku esitlusviisil peetakse eriti oluliseks, et kõik see oleks huvitav, vajalik ja jõukohane ka gümnaasiumiõpilastele. Oleneb ju meie tulevik ennekõike noortest. Head eesti keele aastat!

Inga Kuljus

LUULEKONKURSS

Võru Kreutzwaldi Kooli 7. b klass pälvis järjekordse laureaadi tiitli

Juba kolmandat aastat on Lauluisa kooli 7.b klassi jaoks aasta oodatud sündmus Betti Alverile pühendatud luulepäevad „Tuulelapsed“. Tagasi on alati sealt tulnud mitme auhinnaga, seekord juba teist korda laureaadi tiitliga.

Klassi 20 õpilast on täies koosseisus laval. Paratamatult tekib küsimus, kuidas on see võimalik, et kõik on nõus esinema. Klassi õpilased ütlevad, et midagi koos teha on huvitav ja tegelemine millegagi on nende igapäevast õppetööd mitmekesistanud. Esinemispisik on neil sees juba algklassidest, kus tuli jõulunäidendiga üles astuda.

Klassijuhataja Jelena Kesselmanni sõnul lapsed oskavad esineda ja neile meeldib laval olla. Esinemis- oskus ja -julgeus on tulnud neil aastatega. Jelena Kesselmanni jätkab: „Olen oma klassi üle väga uhke: toredad ja andekad inimesed, kellest paljud käivad muusikakoolis, tegelevad spordiga, tantsivad. Iga lapsel on harrastus. Terve klass laulab.“

Luulehuviline, mitme auhinnaga pärjatud Lauluisa kooli 7.b klass. Foto: Urmas Ott

Laulu ja muusikat on luulekavades kasutatud igal aastal, suure töö on ära teinud nende muusikaõpetaja Erja Arop. Kava seadis kokku Raili Leesalu, liikumise Andre Laine, kujun-

duse Aire Perk, Ragna Meeliste ja Sander Breidaks. „See on meeskonnatöö, ükski ei tee sellise konkursi juures midagi ära,“ räägib õpilaste juhendaja direktor Kaider Vardja ning jätkab: „Samas

kui rääkida õppeainetevahelisest lõiminguist, siis praegusel juhul on see väga hea näide.“ Häid näpunäiteid on jaganud ka Eha Tammo ja Kai Laanemaa. Klassijuhataja pole juhendaja kohta kiidusõnadega kitsi, ta ütleb, et mitme aasta jooksul on tehtud suurt ja tulemusriikast tööd.

Jelena Kesselmanni sõnul klassil õppimisega probleeme ei ole. „Käitumine on hea - vastavalt vanusele, kui on probleeme, siis lahendamise. Teen palju, et klass oleks ühtne. Abiks on aineõpetajad ja muidugi lapsevanemad. Lapsevanemad on väga abistavad, mõistlikud ja aktiivsed. Me oleme nagu pusle - kõik kokku seades saame terviku. Klass on leidnud OMA.“

Võidu nimel on vaja teha kõvasti tööd, arvavad õpilased. Võistelda koos näiteringide ja -truppidega pole lihtne. Žürii ühe liikme arvates on see uskumatu, et ühes klassis on nii palju võimekaid lapsi. Hea tulemuse saamiseks lihviti kava peensusteni, keegi ei taha jääda häbisse, keegi vaatajaist ei taha kulutada ilmaasjata aega. Eriti meeldib õpilastele teha vahetult enne konkurssi video põhjal analüüsi, kus ollakse enda vastu väga karm. Juhendaja arvates on õpilaste töökus viinud sihile, osatakse rõõmu tunda ja vaeva näha. Kaks päeva luule keskel olla on hariv kogemus. „Õpetaja, see on kõige ehtsam kirjandus,“ ütles üks õpilane juhendajale, kui analüüsiti oma Jõgeva-käiku. Laiem publik saab õpilaste esinemist vaadata 4. märtsil maakondlikul keelepäeval Kandles. *Urmas Ott*

NÄITUSED

- * Fotonäitus „Eestimaa värvid“ konverentsisaalis ja mõttetoas. Fotonäitus kajastab 2014. aastal toimunud XXVI laulu- ja XIX tantsupidu „Aja puudutus, puudutuse aeg!“. Näitusel on esindatud oma töödega fotograafid Aivar Pihelgas, Jaanus Ree, Ilmārs Znotiņš, Jelena Rudi, Sven Začek ja Rene Mitt.
- * Näitus Rahvusrhiivi filmiarhiivi varasalvest „Meenutusi Eesti 150-aastasest laulupeotraditsioonist“ trepialguses.

ÜRITUSED

- * 11. märtsil kell 14 näituse „Päevapildistusi 20. sajandi algusest kuni sõjani. Tsäpsi kandi inimesed“ avamine mõttetoas.
- * 12. märtsil kell 17 mälumängutund mõttetoas.
- * 13. märtsil kell 12 emakeele päevale pühendatud Eesti Piibliseltsi näituse „Pühakiri – käsikirjast emakeelse Piibli“ avamine ja ettekanded konverentsisaalis.

LASTEOSAKONNA NÄITUSED

- * 30. märtsini Tähesaalis Võru maakonna 7.-12. kl kunstilümpiaadi loovtööde näitus. 30. märtsini kojulaenutuse klaaskapis „Hingelinnud“. Näputüüseltsi ja Võrumaa Puuetega Inimeste Koja loovusringi näitus.

ÜRITUSED

25.-27. veebruarini kella 11-14 koolivaheaja lauamänguturniir.

13. märtsil kell 12 3.-4. klasside kirjandusmängu Võru maakonna eelvoor.

20. märtsil kell 12 „Kolmas loeb!“ Võru maakonna 3. klasside ettelugemise võistlus.

27. märtsil kell 13 „Tooliteater“. Võru maakonna 6.-9. kl õpilaste 14. etlusevõistlus.

Kultuurikava
Info ja laudade broneerimine 7858 588

VIRU VALGE ESITLUB
EESTI VABARIIGI AASTAPÄEVA KONTSEERT
Laupäev 23. veebr. kell 20:00
Indrek Kalda ja Paul Kristijan Kalda

ROKILEGEND
Valimiseelne Rock ja Pepe sünnipäev
Laupäev 2. märts kell 21:00

PÖÖLOY GLÄÄNZ
Laupäev 9. märts kell 21:00
Duo Liana Kolodinskaja ja Ragnar Häide

Laupäev 16. märts kell 21:00

AJALUGU

Elust Võru linnas 1915. aastal

Rubriik on pühendatud Võru Linna Lehe kauaaegsele kaasautorile, läinud kuul meie seast lahkunud Arthur Ruusmaale.

GÜMNASIUMI PIDU. Hiljuti ilmusid „Wõru Teatajas“ sõjawäljalt saadetud ülemate kui ka soldatite tänukirjad Wõru tütarlaste gümnaasiumi kasvandikude poolt saadetud kingituste eest.

Et need kirjad südamlikkusest öögawad, on lugejatel teada. Seltskond võib oma kaswawa nooresoo päälle uhke olla, et nooruketes iseennast ohwerdaw isamaaline tunne walitsemas on.

Praeguse raskel ajal, kus tuhanded suud kehalist abi paluwad, ei wõiks ka neid ära unustada, kellele seltskonna abi waimliste nõuete kättesaamiseks tarwis on. Eestulewal pühapäewal 25. jan. pannakse warandusliselt kehwmate gümnaasiumi kaswandikude hääks piduõhtu „Kandles“ toime. Iga aasta on seltskond aitawalt sellest õhtust tema tähtsuse pärast rohkearwuliselt osa wõtnud. Loodetawasti saab ka eesolew õhtu hääd, elawat osawõtmist leidma, nii et ootajad – abitarwitajad, kesise waenu wäljal olijaid hääd meelel oma jõudu mööda toetaksid, hariduse tööd jätkata wõiksid.

Muu seas toome wiimaste aastate aruanded, kust näeme, kui suur abisaajate arw ja pidude sissetu-

lekud on: 1912 a. tuli pidust sisse 383 rbl. ja said abi 50 last, 1913 a. tuli pidust sisse 442 rbl. ja said abi 47 last, 1914 a. tuli pidust sisse 353 rbl. ja said abi 39 last.

Wõru Teataja nr. 7, 23.01.1915

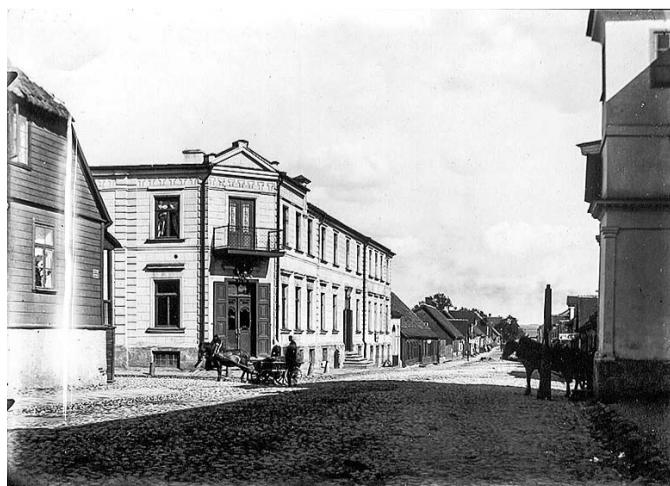
TÄHELEPANEMISEKS MAAINIMESTELE.

Olgu siinkohal weel kord maarahwale, kes laada pärast kaugemalt linna tulewad, meele tuletatud, et kõigi suwitusasjasse puutuwate õiendustega, nagu suwemajade ja ruumide ülesandmisega ja igasugu seletuste ja järelepärimistega selles osas otsekohe sellekohase büroo poole pöörataks, et mitte hiljaks jääda, sest praegu hakatakse juba korterid nõudma. Büroo asub „Wõru Teataja“ ruumides, sissekäik Tartu (Jurjewi) uulitsalt, Munna majas, teise korra pääl. Büroos on sellekohased täte-lehed, kuhu iga suwemaja ehk korteri tingimised, lähem kirjeldus ja kõiksugused teated saawad üles tähendatud, et neid wiibimata wõiks korteritahtjatele teada anda.

Praegu linnas olles ärgu unustatagu ka suwitusasja. Büroo on awatud igapäew hommikust õhtuni.

Wõru Teataja nr. 16, 24.02.1915

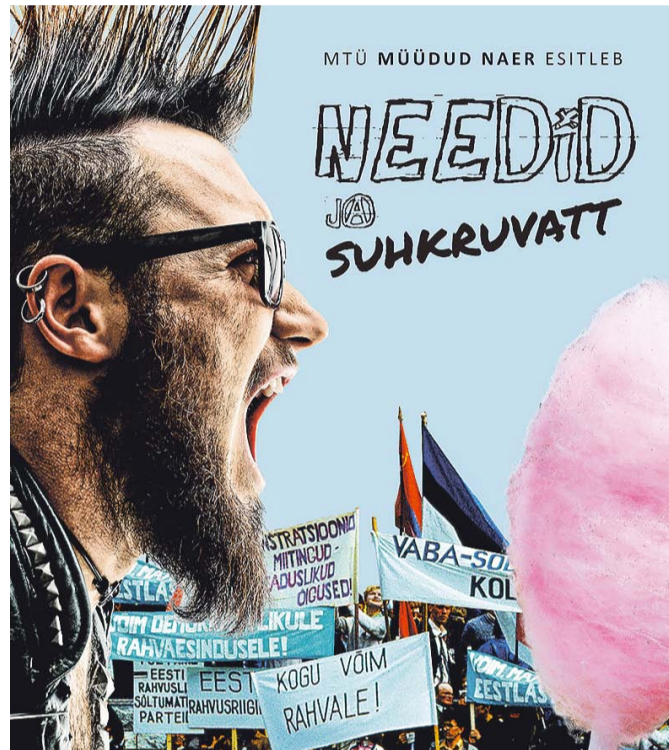
Vanu ajalehti sirvis Võru Gümnaasiumi raamatukoguhoidja Maris Kütt

Kreutzwaldi ja Tartu tänavate ristumiskoht kirjeldatud sündmuste aastal. Foto: Võrumaa Muuseum

TULEKUL

MTÜ Müüdid Naer lavastus „Needid ja suhkruvatt“ Võrus

Näidendi autor Ott Kilusk Lavastaja Ain Mäeots (Teater Vanemuine) Kunstnik Karmo Mende Lavastaja assistent Siim Sareal (Teater Vanemuine) Muusikaline kujundaja Vootele Ruusmaa Fotokunstnik Maris Savik Näitlejad Markus Dvinjaninov, Ragne Pekarev (Teater Vanemuine), Vootele Ruusmaa, Maive Käos, Silvi Jansons, Agu Trola Etendused Võrus, pubis Tamula Vanake (Liiva 23) 28., 29., 30. märts ja 3., 4., 7. aprill Piletid 15€/17€, hinnas sisaldub ka ajastuhinguline tervitusnaps ja suupiste. Piletid müügis Piletilevis.

1987. aastal ärkab Võru linnas üks verinoor mees hommikul üles ja vaatab aknast välja. Sealt paistab Nõukogude Eesti. Hall ja kiretu, ahistav ja kitsas. Nii on olnud terve tema elu! Mees, pea täis segaseid mõtteid, sõidab linnaliinibussiga surnuaiale, et üles leida Vabadussõjas langenute kalmud. Ta ei tea veel, miks ta seda teeb... Ta ei tea ka seda, et sellest üksildasest surnuaiakülastusest saavad alguse sündmused, mis haaravad endasse nii tema enda kui paljud teised. Järgnevad sündmused ei jäta puutumata ühtki võrukat. Sest tulemas on mäss!

„Needid ja suhkruvatt“ on lugu Võru sündmustest 30 aastat tagasi, kus nõukogudeaegsetest veidrustest tüdinud noored otsustasid hakata Eesti vabaduse eest võitlema. Sinimustvalge lipu lehvitamine oli endiselt kriminaalkorras karistatav, kuigi perestroika tuuled muutsid piiri lubatu ja lubamatu vahel ähmaseks. Laulva revolutsioonini oli jäänud kaks aastat...

Tänaseks on Vabadussõjast möödunud sada aastat, aga mälestus nendest, kes on andnud oma elu Eesti eest, elab! Elab, kuni leidub neid, kes seda kõige kiuste elus hoiavad.

See lugu on pühendatud kõikidele dissidentidele ja vabamõtlejatele, olgu siis eile, täna või homme!

Lugu on autorite vaba tõlgendus, mis ei pretendeeri ajaloolisele tõe.

Lavastaja: Ain Mäeots (Teater Vanemuine)
Autor: Ott Kilusk
Kunstnik: Karmo Mende
Fotokunstnik: Maris Savik
Lavastaja assistent: Siim Sareal (Teater Vanemuine)
Näitlejad: Markus Dvinjaninov, Ragne Pekarev (Teater Vanemuine), Agu Trola, Vootele Ruusmaa, Maive Käos, Silvi Jansons

Etendused toimuvad Võrus pubis Tamula Vanake (aadressil Liiva 23) 28., 29. ja 30. märtsil ning 3., 4. ja 7. aprillil.

Lavastus on ühes vaatuses. Pileti hinnas sisaldub ka ajastukoha-ne suupiste ja tervitusjook. Autoga etendusele tulles saab parkida aadressil Vee 6a, Võru (parkla).

Riin Tammiste

P U U D ja inimesed

Meelis Kihulaselt kummardus Ants Viiresele

Vana-Võrumaa Kultuurikoda
Katarina allée 11, Võru
K - P 10.00 - 18.00
01.02.2019 - 17.03.2019

Õnnitleme veebruarikuu juubilare!

90
Olga Niine
Meeta Puurits	Öie Peedosaar
Jekaterina Lavrik
Silvia Möistus	Jevgeni Vantsõn
Vello Venne	70
Milvi Kukka
Kersti Ploom
Reet Mühlmann
Malle Suurmann
Urve Vaab
Arvo Kirsimägi
Lembit Hektor
Aare Miil	* Märtsikuu juubilaridel, kes ei soovi äramärkimist ajalehes, palume sellest teada anda 1. märtsiks tel 785 0914 ja/või sirje.randver@voru.ee
85
Rufina Luht
Tamara Nikandrova
Antonina Saar	80
Malle Abel
Eve Sõerd
Raissa Poljakova
Aina Treial	75
Ilmi-Margit Mürk
Eha Kala
Maie Nõlvand
Johannes Puu
Kalev Viitkar		* Võru linnas oli 1.02.2019 seisuga 11 830 elanikku, neist mehi 5286 ja naisi 6544.

SA Võru Kannel Liiva 13, Võru

VÕRU KANNEL

Kultuurisündmused MÄRTS 2019

2. märtsil kell 12 SELGELTNÄGIJATE tuur
Teatrisaalis. Piletid 15 € ja 20 € müügil Kandle kassas ja Piletimaailmas
„Eesti selgelnägijade tuleproovi“ 2018 aasta võitja šamaan Evald ja teised menusaate osalejad ootavad Teid kohtuma!
Šamaan Evald, Ukraina selgelnägi Zanna, Tiibeti helikausi spetsialist Marju, kaartidega ennustav Mari-Liis.

5. märtsil kell 19 VÄLJA MÜÜDUD!!! Kaunimate Aastate Vennaskond "Eurovisiooni kaunimad laulud"
Juba traditsiooniks saanud kevadkontsertidel toovad omavahel vennastunud Andres Dvinjaninov, Hannes Kaljujärv, Jüri Lumiste, Toomas Lunge ja Indrek Kalda publikuni sädelevat euroglamuuri - Eurovisiooni kaunimatest lauludest kokku pandud kava ühendab endas erinevate põlvkondade meeleolumuusikat, kuhu on lisatud kirkaid nüansse ja vürtsikat huumorit.

10. märtsil kell 13 Klubi "HÕBEDANE JUUS" pidu
Kontserdisaalis.

17. märtsil kell 12 ja 18 KOOLITANTS 2019: Võru- ja Põlvamaa maakondlik tantsupäev
Kell 12 lastetants, eesti ja rahvaste tantsud, jazztants ja kell 18 tänavatants, showtants, kooli tants, kaasaegne tants.

PILETIKASSA, INFORMATSIOON: 78 68676. Avatud E-R kella 12-16; 17-19
Kunstiline juht 78 68675, turundusjuht 78 68674, administraator 78 28744
www.vorukannel.ee

RAKVERE TEATER

Reeli Reinaus
VERIKAMBI
Tume noortepõnevik

K, 6. märtsil kell 13 Võru Kandles

rakvereteater.ee piletimaailm.com 32 95 444

VAT TEATER
www.vatteater.ee

ANDRUS KIVIRÄHK
ALIAS
SÕNASELETUSMÄNG ÜHES VAATUSES

Lavastaja: Aare Toikka / Kunstnik: Kristel Maamägi / Muusikaline kujundaja: Peeter Rebane / Valguskunstnik: Sander Põllu / Videokunstnik: Sander Põldsaar / Osades: Merle Palmiste (ESTI DRAMATEATER), Piret Rauk (KURESSAARE LINNATEATER) ja Tanel Saar

11.03 kell 19.00 Võru Kultuurimajas Kannel

Piletid müügil Piletimaailma ja Piletilevi müügipunktides ning kaupluses Muusa Rahvusraamatukogus

Terrence McNally KOMÖÖDIATEATER

Maria Callase meistriklass

MERLE PALMISTE
(Eesti Draamateater)

Lavastaja: ANDRUS VAARIK (Tallinna Linnateater)
Osades: MARIS LILOSON, ARETE KERGE, REIGO TAMM (RO Estonia) või OLIVER KUUSIK, PEETER KALJUMÄE, HANNES VILLEMSON
Tõlkija: Inna Feldbach, Grimm: Hille Leiten, Foto: Mats Õun

**21.03 kell 19
VÕRU KANDLES**

Piletite broneerimine tel. 78 68 676

EESTI AKVARELLISTIDE ÜHENDUSE
NÄITUS
LEIURETK
Külalistena Soome Akvarellikunsti
Ühenduse kunstnikud

VÕRU LINNAGALERIIS
Liiva 13, VÕRU
5.02.-29.03.2019
avatud E-R kl 12-18.30

VÕRU LINNA-GALERII

NELE-LIIS VAIKSOO LAURI LIIV MÄRT AVANDI
KLAVERIL JOHAN RANDVERE

Kolm meest, naine ja kontsert

12.03 kell 19 Võru Kandles

Pilet eelmüügist 20 €. Info ja kollektiivtellimused (al 20 piletist) tel 505 9625
www.kontsertkorraldus.ee

MEIO MEIO MEIO MEIO MEIO

15.03 Klaveriduo
kl 19: Johan Randvere
Justas Šervenikas
Võru Kannel
Eesti-Leedu

#uuskontsert

Jazz.ee ja Võru Jazziklubi LIVE

JAZZ KLUB

SÖÖT PAAL AHVEN REMMEL

S.P.A.R.

Stedingu kohvik
Kreutzwaldi 15, Võru

22. veebruar
20:00 / 5€

MÄRTS STEDINGU KOHVIKUS

01 REEDE / 18:00 / TASUTA
TOOMAS KUUSINGU
NÄITUSE AVAMINE
Eesti graafiku ja maalikunstniku
Toomas Kuusingu näituse avamine.

22 REEDE / 20:00 / PILET 5€
VÕRU JAZZIKLUBI
Esineb Rita Ray, Koosseis: Rita Ray –
vokaal, klahvpillid, Artis Boriss – klahvpillid,
Kristen Kütner – kitarr, Jasper Alamaa –
basskitarr, Ott Adamson – trummid

23 LAUPÄEV / 20:00 / OSALUSTASU 1€
MUUSIKAVIKTORIIN #39
Tiimis maksimaalselt 5 liiget. Osalustasu 1€
inimese kohta. Parimatele auhinnad!

NB! Alates 15. veebruarist on Stedingu kohvik nädalavahetusteti pikemalt avatud. Kohviku lahtiolekuajad:
T-N 11-20, R ja L 11-01, P 11-20, E suletud.

f STEDINGUMAJA KREUTZWALDI 15, VÕRU